

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ,
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ**

Σχέδιο Δράσης της Εγγύησης για τη Νεολαία Αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης για τα έτη 2018-2020

Πρόλογος – Χαιρετισμός

Το παρόν Σχέδιο Δράσης Εγγύησης για την Νεολαία έρχεται σε μια χρονική στιγμή που αποτελεί σημείο καμπής στην πορεία που είχε ακολουθήσει η χώρα από το 2010. Η έξοδος από τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και η επαναφορά βασικών ρυθμίσεων του συλλογικού εργατικού δικαίου με την λειτουργία των συλλογικών διαπραγματεύσεων και την αύξηση του κατώτατου μισθού ανοίγουν τον δρόμο για την υλοποίηση ενός αναπτυξιακού σχεδίου που στο επίκεντρο έχει το ζήτημα της εργασίας.

Η δέσμη των παρεμβάσεων που προκρίνονται στα πλαίσια της «Εγγύησης για τη Νεολαία» έρχονται να φωτίσουν μια διαφορετική αντίληψη και έναν διαφορετικό δρόμο για το παραγωγικό μοντέλο που επιθυμούμε. Οι νέοι εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης μπορούν να αποτελέσουν τον καταλύτη που θα συμβάλει όχι απλά στην ανασυγκρότηση, αλλά στον μετασχηματισμό και την αναβάθμιση του παραγωγικού μοντέλου.

Τα προγράμματα που παρουσιάζονται στο σχέδιο δράσης Εγγύησης για τη Νεολαία έχουν σχεδιαστεί μετά από διάλογο με κοινωνικούς φορείς αλλά και με βάση τα αποτελέσματα του Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας. Είναι προγράμματα που απευθύνονται σε ανέργους με προσόντα, γνώσεις και ειδικευση στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδίου της κυβέρνησης, ανοίγοντας νέες προοπτικές σε κλάδους αιχμής για την οικονομία και την κοινωνία.

Στόχος μας είναι η στήριξη των ανέργων σε ένα πλαίσιο προστασίας της εργασίας που προωθεί την υψηλή εξειδίκευση, στον αντίποδα μιας λογικής που υποστηρίζει πως η μείωση της ανεργίας θα προκύψει μέσα από ένα μοντέλο ευέλικτης, κακοπληρωμένης και χαμηλής εξειδίκευσης εργασία. Ως εκ τούτου, θεωρούμε πως η επιστροφή στην εργασία και η μείωση της ανεργίας για τους νέους, θα είναι προϊόν δράσεων με άμεσα θετικό κοινωνικό αποτύπωμα που θα συνεισφέρει παράλληλα και στην επιστροφή ενός κρίσιμου επιστημονικού δυναμικού στην χώρα.

Αθανάσιος Ηλιόπουλος

Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Περιεχόμενα

Πίνακας περιεχομένων

1.	Εισαγωγή.....	4
2.	Στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία των νέων και για τους νέους Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)	5
2.1	Απασχόληση των νέων.....	5
2.2	Ανεργία	8
2.3	Νέοι εκτός δομών εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας	11
	(Young people neither in employment nor in education or training (NEETs))	11
2.4	Εκροή εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.....	12
3.	Εθνικές Πολιτικές (Μεταρρυθμίσεις-Παρεμβάσεις).....	13
3.1	Μηχανισμός Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας.....	15
3.2	Εκσυγχρονισμός του επιχειρησιακού μοντέλου του ΟΑΕΔ	15
3.3.	Επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και μαθητεία	17
3.4	Ανασχεδιασμός των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	18
3.5	Αναστροφή της εκροής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	18
3.6	Αντιμετώπιση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας	19
4.	Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της Εγγύησης μέχρι σήμερα (State of Play)/Δράσεις για τους νέους.....	20
4.1.	Υλοποίηση δράσεων για τη διευκόλυνση της εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας	20
4.2	Προγραμματισμένες Δράσεις.....	25
5.	Χρηματοδότηση.....	32
6.	Παρακολούθηση-Αξιολόγηση	33
6.1.	Αξιολόγηση της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων	33
7.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	36

1. Εισαγωγή

Σε εφαρμογή της Σύστασης του Συμβουλίου για την Εγγύηση για τη Νεολαία, η Ελλάδα κατήρτισε και υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Σχέδιο Δράσης Εγγύησης για την Νεολαία τον Δεκέμβριο του 2013, το οποίο και επικαιροποίησε τον Μάιο του 2014.

Το Σχέδιο προσδιόριζε ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων για την ομαλή ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας οι οποίες διακρίνονται σε: α) θεσμικές μεταρρυθμίσεις και β) προγράμματα για τη διευκόλυνση της εισόδου των νέων στην απασχόληση.

Από την έναρξη εφαρμογής του Σχεδίου, ορισμένες από τις παρεμβάσεις έχουν ολοκληρωθεί, κάποιες βρίσκονται σε εξέλιξη και κάποιες άλλες έχουν επανασχεδιαστεί ώστε να ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες των ανέργων νέων.

Για την Ελλάδα η συνολική χρηματοδότηση για την υλοποίηση των δράσεων της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ), ενισχύεται με **αύξηση του ειδικού κονδυλίου για την ΠΑΝ** για την περίοδο 2017-2020 με **πρόσθετους πόρους €78.903.761**, ποσό το οποίο βάσει Κανονισμού θα ενισχυθεί ισόποσα από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Επίσης, η αύξηση του π/υ της ΠΑΝ συνδυάζεται και με επέκταση της χρονικής περιόδου εφαρμογής της έως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου (έως 31/12/2020, από 31/12/2018 που ίσχυε) και της ηλικιακής ομάδας των ωφελουμένων νέων, ήτοι έως 29 ετών.

Παρά τις θετικές εξελίξεις που προκύπτουν από την ανάλυση των στοιχείων της αγοράς εργασίας της χώρας και τη σταδιακή αποκλιμάκωση της ανεργίας, παραμένουν προκλήσεις όπως το χαμηλό συνολικό ποσοστό απασχόλησης των νέων, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων που παρατηρούνται κυρίως μεταξύ των ατόμων με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, ο αριθμός των νέων εκτός δομών εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας (Ε.Α.Ε.Κ.), το μέγεθος των επιχειρήσεων (μικρές και πολύ μικρές) που δύσκολα δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας, η υποτονική ζήτηση εργατικού δυναμικού και η ψηφιακή απόκλιση της χώρας σε σχέση με τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω προκλήσεις καθώς και την εμπειρία από την έως τώρα υλοποίηση των προγραμμάτων, την πρόσθετη χρηματοδότηση της ΠΑΝ, την επέκταση της χρονικής περιόδου έως το 2020, την αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020» καθώς και τις εθνικές προτεραιότητες, η Διεύθυνση Ένταξης στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως Εθνικός Συντονιστής για την Εγγύηση για τη Νεολαία, προχωράει σε **αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης για την Εγγύηση για τη Νεολαία**. Στόχος είναι να αντικατοπτριστεί η κατάσταση στην αγορά εργασίας όπως έχει διαμορφωθεί πλέον, να αποτυπωθεί η πορεία των δράσεων και να συμπεριληφθούν οι δράσεις όπως αυτές έχουν ανασχεδιαστεί αλλά και δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν τα επόμενα έτη.

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Σχεδίου Δράσης, υπάρχει σχετική αναφορά και στην ομάδα-στόχο των δυνητικά ωφελουμένων **νέων ηλικίας 25-29 ετών** από την ΠΑΝ και αποτύπωση των σχετικών δράσεων που απευθύνονται σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία.

2. Στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία των νέων και για τους νέους Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)

Η υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας των τελευταίων ετών έχει διαμορφώσει μια κατάσταση στην αγορά εργασίας και την απασχόληση, η οποία χαρακτηρίζεται από την αυξημένη ανεργία, ειδικότερα την ανεργία των νέων. Η κατάσταση στην ελληνική αγορά εργασίας παρουσιάζει σημάδια βελτίωσης και σταθεροποίησης, ωστόσο, παραμένουν οι προκλήσεις για την απασχόληση των νέων.

2.1 Απασχόληση των νέων

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Eurostat, το συνολικό ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64 ετών) στην Ελλάδα το 2017 ήταν 57,8% από 56,2% το 2016, ενώ το 2008 ήταν 66,3% (πίνακας 1). Το αντίστοιχο ποσοστό απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 κ-μ ανήλθε σε 72,2% το 2017.

Πίνακας 1: Ποσοστό απασχόλησης (20-64)

	2008	2013	2014	2015	2016	2017
ΕΛΛΑΔΑ	66,3	52,9	53,3	54,9	56,2	57,8
ΕΕ (28 κ-μ)	70,3	68,4	69,2	70,1	71,1	72,2

Πηγή: LFS - Eurostat

Σε επίπεδο τριμήνου, το αντίστοιχο ποσοστό, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) και της Eurostat για το Β' τρίμηνο 2018, διαμορφώθηκε στο 59,9%, βελτιωμένο κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017. Ο πίνακας 2, παρουσιάζει την εξέλιξη του συνολικού ποσοστού απασχόλησης για τα Β' τρίμηνα των ετών 2008 και 2013-2018, για την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Πίνακας 2: Ποσοστό απασχόλησης (20-64), τριμηνιαία στοιχεία

	2008 Β' τρίμ.	2013 Β' τρίμ.	2014 Β' τρίμ.	2015 Β' τρίμ.	2016 Β' τρίμ.	2017 Β' τρίμ.	2018 Β' τρίμ.
ΕΛΛΑΔΑ	66,7	53,2	53,3	55,1	56,6	58,2	59,9
ΕΕ (28 κ-μ)	70,5	68,4	69,2	69,9	71,1	72,3	:

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ & Eurostat

Το ποσοστό απασχόλησης των νέων (15-29 ετών) το 2017 ανήλθε σε 29,2% από 28,6% το 2016. Για τους νέους ηλικίας 15-24 ετών το ποσοστό απασχόλησης το 2017 διαμορφώθηκε στο 14,1%, αυξημένο κατά 1,1 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2016. Για την ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών το ποσοστό απασχόλησης το 2017 αυξήθηκε κατά 0,5 ποσοστιαία μονάδα συγκριτικά με το 2016 (56,6% από 56,1%). Τα ποσοστά απασχόλησης για τις γυναίκες παρουσιάζονται μειωμένα σε σχέση με τους άνδρες.

Πίνακας 3: Ποσοστό απασχόλησης νέων

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008	2013	2014	2015	2016	2017
15-29	42,9	25,6	27,1	28,0	28,6	29,2
Άνδρες	49,7	29,3	30,3	31,5	33,0	33,6
Γυναίκες	36,0	21,8	24,0	24,4	23,9	24,9
15-24	23,5	11,8	13,3	13,0	13,0	14,1
Άνδρες	28,3	14,6	15,8	15,2	14,7	15,9
Γυναίκες	18,7	9,1	10,9	10,9	11,3	12,4
25-29	72,9	48,7	50,7	54,0	56,1	56,6
Άνδρες	81,6	53,2	54,4	58,5	63,0	64,7
Γυναίκες	63,6	43,8	46,8	49,1	48,1	48,0

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα τριμηνιαία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το Β' τρίμηνο του 2018 το ποσοστό απασχόλησης των νέων ηλικίας 15-29 ετών διαμορφώθηκε στο 30,8%, αυξημένο κατά 0,9 ποσοστιαία μονάδα από το Β' τρίμηνο του 2017. Στους νέους ηλικίας 20-24 ετών το ποσοστό απασχόλησης ανήλθε στο 27,7% για το Β' τρίμηνο του 2018 (από 26,1% το Β' τρίμηνο του 2017), ενώ στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών για το Β' τρίμηνο 2018 το ποσοστό απασχόλησης ήταν 60,4% (από 57,9% το Β' τρίμηνο του 2017).

Πίνακας 4: Ποσοστό απασχόλησης νέων, τριμηνιαία στοιχεία

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008 Β' τρίμ.	2013 Β' τρίμ.	2014 Β' τρίμ.	2015 Β' τρίμ.	2016 Β' τρίμ.	2017 Β' τρίμ.	2018 Β' τρίμ.
15-29	43,4	25,3	27,4	28,4	28,9	29,9	30,8
15-24	24,0	21,6	24,1	24,5	23,1	26,1	27,7
25-29	73,4	48,1	51,2	54,8	57,5	57,9	60,4

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Το ποσοστό μερικής απασχόλησης στην Ελλάδα (άτομα ηλικίας 20-64 ετών) για το 2017 ήταν 5,6%, παραμένοντας σχεδόν αμετάβλητο σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Πίνακας 5: Ποσοστό μερικής απασχόλησης (ηλικιακή ομάδα 20-64 ετών)

ΗΛΙΚΙΑ	2008	2013	2014	2015	2016	2017
20-64	3,5	4,4	4,9	5,1	5,5	5,6

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Το 2017, το ποσοστό μερικής απασχόλησης των νέων ηλικίας 15-29 ετών διαμορφώθηκε στο 5,8%, από 5,3% το 2016. Στις επιμέρους ηλικιακές ομάδες 15-24 και 25-29 ετών το ποσοστό μερικής απασχόλησης για το 2017 ανήλθε σε 3,4% και 8,5% αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Ποσοστό μερικής απασχόλησης νέων

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008	2013	2014	2015	2016	2017
15-29	3,6	3,8	4,5	5,0	5,3	5,8
15-24	2,7	2,8	3,0	2,9	2,9	3,4
25-29	2,6	4,3	5,8	7,4	8,4	8,5

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Το μερίδιο μερικής απασχόλησης, δηλαδή οι μερικώς απασχολούμενοι στο σύνολο των απασχολούμενων, για το 2017, παρέμεινε στο ίδιο σχεδόν επίπεδο με την προηγούμενη χρονιά (9,6% το 2017 από 9,7% το 2016).

Πίνακας 7: Μερίδιο μερικής απασχόλησης (20-64)

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008	2013	2014	2015	2016	2017
20-64	5,3	8,3	9,2	9,3	9,7	9,6

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Στους νέους ηλικίας 15-29 ετών το μερίδιο μερικής απασχόλησης (μερικώς απασχολούμενοι ως προς το σύνολο των απασχολούμενων) ανήλθε στο 19,9%, αυξημένο κατά 1,2 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών το μερίδιο μερικής απασχόλησης ανήλθε στο 21,1% (από 20,0% το 2016) και στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών 13,2% (από 13,4 το 2016).

Πίνακας 8: Μερίδιο μερικής απασχόλησης νέων

ΗΛΙΚΙΑ	2008	2013	2014	2015	2016	2017
15-29	8,4	14,8	16,6	17,9	18,7	19,9
15-24	9,5	19,0	18,9	19,3	20,0	21,1
25-29	3,2	8,2	10,7	12,6	13,4	13,2

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Σύμφωνα με στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ¹, κατά το έτος 2017, στο σύνολο των εργαζομένων που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου στη χώρα (1.824.437 άτομα), το 20,66% ήταν ηλικίας κάτω των 30 ετών (376.953 άτομα).

¹ ΕΡΓΑΝΗ/Ειδικό Τεύχος, Αποτελέσματα της ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των εργαζομένων-μισθωτών σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (από 1 έως 21 Οκτωβρίου 2017)

Πίνακας 9: Αριθμός νέων εργαζομένων ανά ηλικιακή ομάδα

ΗΛΙΚΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2017	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2016	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΑ 2017-2016
<19	5.088	0,28	4.113	0,24	975
19-24	139.762	7,66	126.656	7,44	13.106
25-29	232.103	12,72	218.541	12,84	13.562

Πηγή: ΟΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πρόσφατα στοιχεία του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, σύμφωνα με τα στοιχεία των ρών μισθωτής απασχόλησης του **Σεπτεμβρίου 2018²**, αναγγελίες πρόσληψης ανήλθαν σε 271.872, ενώ οι αποχωρήσεις σε 265.316. Αθροιστικά για την περίοδο Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2018, οι αναγγελίες προσλήψεων ανήλθαν στις 2.057.917 θέσεις εργασίας και οι αποχωρήσεις έφτασαν τις 1.769.548, εκ των οποίων οι 1.016.617 ήταν αποτέλεσμα καταγγελιών συμβάσεων αορίστου χρόνου ή λήξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου και οι 752.931 οικειοθελείς αποχωρήσεις. Έτσι, το ισοζύγιο των ρών μισθωτής απασχόλησης του πρώτου εννιαμήνου του έτους 2018 είναι θετικό και διαμορφώνεται στις 288.369 νέες θέσεις εργασίας, αποτελώντας την υψηλότερη επίδοση πρώτου εννιαμήνου έτους από το 2001 μέχρι σήμερα.

Οι αναγγελίες πρόσληψης τον Σεπτέμβριο του 2018 για τους νέους ηλικίας 15-29 ετών ανήλθαν σε 97.253, ενώ το σύνολο των αποχωρήσεων (οικειοθελείς αποχωρήσεις, καταγγελίες συμβάσεων αορίστου χρόνου, λήξεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου) ήταν 116.515, με αποτέλεσμα το ισοζύγιο να είναι αρνητικό κατά 19.262 θέσεις εργασίας.

2.2 Ανεργία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το συνολικό ποσοστό ανεργίας (15+) για το 2017 διαμορφώθηκε στο 21,5%, μειωμένο κατά έξι (6) ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με το 2013 και κατά 1,6 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Πίνακας 10: Ποσοστό ανεργίας ατόμων ηλικίας άνω 15+ ετών (%)

	2008	2013	2014	2015	2016	2017
ΕΛΛΑΔΑ	7,8	27,5	26,5	24,9	23,6	21,5
Άνδρες	5,1	24,5	23,7	21,8	19,9	17,8
Γυναίκες	11,5	31,4	30,2	28,9	28,1	26,1
ΕΕ (28 κ-μ)	7,0	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6
Άνδρες	6,6	10,8	10,1	9,3	8,4	7,4
Γυναίκες	7,5	10,9	10,3	9,5	8,8	7,9

Πηγή: LFS – Eurostat

Η τάση αποκλιμάκωσης του συνολικού ποσοστού ανεργίας (15+), επιβεβαιώνεται και από τη σύγκριση των τριμηνιαίων στοιχείων (Β' τρίμηνο) με τα αντίστοιχα τριμηνιαία στοιχεία των προηγούμενων ετών. Ειδικότερα, το Β' τρίμηνο του 2018, το συνολικό ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 19,0%, μειωμένο κατά 1,9 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με το Β'

²Πηγή: Πληροφοριακό Σύστημα Υπ. Εργασίας ΕΡΓΑΝΗ (ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα – Αύγουστος 2018)

τρίμηνο του 2017. Το Β' τρίμηνο του 2008 το ποσοστό ανεργίας στη χώρα μας ήταν 8,4%, όταν σε επίπεδο ΕΕ για το αντίστοιχο τρίμηνο ανήλθε στο 6,8%.

Πίνακας 11: Ποσοστό ανεργίας ατόμων ηλικίας άνω 15+ ετών (%), τριμηνιαία στοιχεία

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008 Β' τρίμ.	2013 Β' τρίμ.	2014 Β' τρίμ.	2015 Β' τρίμ.	2016 Β' τρίμ.	2017 Β' τρίμ.	2018 Β' τρίμ.
ΕΛΛΑΔΑ	7,3	27,3	26,6	24,6	23,1	21,2	19,0
Άνδρες	4,7	24,4	23,6	21,6	19,5	17,7	15,3
Γυναίκες	11,1	31,2	30,4	28,3	27,6	25,5	23,7
ΕΕ (28 κ-μ)	6,8	10,8	10,2	9,5	8,6	7,6	6,8
Άνδρες	6,4	10,8	10,1	9,5	8,4	7,5	6,6
Γυναίκες	7,3	10,8	10,2	9,5	8,8	7,8	7,0

Πηγή: LFS - Eurostat

Το **ποσοστό ανεργίας των νέων** ατόμων ηλικίας 15-29 ετών για 2017 ανήλθε στο 35,6% μειωμένο κατά 2,8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Για τους νέους ηλικίας 15 έως 24 ετών, το ποσοστό ανεργίας το 2017 διαμορφώθηκε στο 43,6% (από 47,3% το 2016) και στο 25,6% (από 28,6% το 2016) για τους νέους ηλικίας 25-29 ετών. Τα ποσοστά ανεργίας είναι μεγαλύτερα για τις γυναίκες από ότι στους άνδρες με 41,6% για την ηλικιακή ομάδα 15-29 το 2017 και 48,2% για την ηλικιακή ομάδα 15-24 για το 2017.

Πίνακας 12: Ποσοστό ανεργίας νέων

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008	2013	2014	2015	2016	2017
15-29	16,2	48,7	45,0	41,3	38,4	35,6
Άνδρες	12,4	45,5	41,9	37,4	33,9	30,3
Γυναίκες	21,1	52,4	48,4	45,7	43,9	41,6
15-24	21,9	58,3	52,4	49,8	47,3	43,6
Άνδρες	16,9	53,8	47,4	45,2	44,3	39,3
Γυναίκες	28,3	63,8	58,1	55,0	50,7	48,2
25-29	13,1	43,3	40,8	36,7	33,8	31,2
Άνδρες	9,8	40,8	38,7	33,3	28,7	25,6
Γυναίκες	17,1	46,3	43,1	40,7	40,2	37,8

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Και σε επίπεδο τριμήνου το ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 15-29 ετών παρουσιάζεται μειωμένο και διαμορφώθηκε στο 31,1% (Β' τρίμηνο 2018) από 35,0% (Β' τρίμηνο 2017). Το ποσοστό ανεργίας των ατόμων 20-24 ετών, από 42,1% το Β' τρίμηνο του 2017,

μειώθηκε σε 37,5% το Β' τρίμηνο του 2018, ενώ για τους νέους 25-29 ετών ήταν 27,0% το Β' τρίμηνο του 2018, από 30,1% το αντίστοιχο του 2017. Τα ποσοστά ανεργίας είναι μεγαλύτερα για τις γυναίκες από ότι στους άνδρες.

Πίνακας 13: Ποσοστό ανεργίας νέων, τριμηνιαία στοιχεία

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	2008 Β' τρίμ.	2013 Β' τρίμ.	2014 Β' τρίμ.	2015 Β' τρίμ.	2016 Β' τρίμ.	2017 Β' τρίμ.	2018 Β' τρίμ.
15-29	15,5	49,5	44,3	40,5	38,1	35,0	31,1
Άνδρες	11,4	46,3	41,1	37,1	33,7	30,0	26,6
Γυναίκες	20,6	53,2	47,8	44,3	43,6	40,8	36,2
15-24	20,4	59,2	50,3	48,7	49,1	43,8	38,8
Άνδρες	14,9	54,5	47,0	45,4	46,2	39,3	35,4
Γυναίκες	27,3	64,8	57,5	54,2	52,5	48,6	42,6
25-29	12,7	44,1	40,0	35,7	32,6	30,1	27,0
Άνδρες	9,5	41,7	37,8	32,8	27,8	25,1	22,0
Γυναίκες	16,8	47,0	42,4	39,1	38,7	36,1	32,8

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ για την εγγεγραμμένη ανεργία, **τον Αύγουστο του 2013³** το σύνολο των ανέργων με κριτήριο την αναζήτηση εργασίας ανήλθε σε **861.279** άτομα. Ειδικότερα, το σύνολο των εγγεγραμμένων στο μητρώο του ΟΑΕΔ αναζητούντων εργασία της ηλικιακής κατηγορίας **κάτω των 30 ετών ήταν 229.831 άτομα**, εκ των οποίων 73.572 ήταν εγγεγραμμένα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των 12 μηνών και 156.259 άτομα για χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών.

Τον **Αύγουστο του 2017⁴** το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων αναζητούντων εργασία ήταν 827.490 άτομα, εκ των οποίων 51.318 (6,2%) άτομα ήταν ηλικίας 15-24 ετών (από αυτούς οι 17.915 για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των 12 μηνών) και 96.045 άτομα (11,6%) ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών (από αυτούς οι 46.398 για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των 12 μηνών).

Αντίστοιχα, **τον Σεπτέμβριο του 2018⁵**, από το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων αναζητούντων εργασία (815.720 άτομα), τα 55.864 άτομα (ποσοστό 6,8%) ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών εκ των οποίων τα 15.646 άτομα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των 12 μηνών και 85.723 άτομα (ποσοστό 10,5%) ανήκαν στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών εκ των οποίων τα 37.747 άτομα επίσης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των 12 μηνών.

³ ΟΑΕΔ, Συνοπτική Έκθεση, Εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του ΟΑΕΔ, Αύγουστος 2013

⁴ ΟΑΕΔ, Συνοπτική Έκθεση, Εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του ΟΑΕΔ, Αύγουστος 2017

⁵ ΟΑΕΔ, Συνοπτική Έκθεση, Εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του ΟΑΕΔ, Σεπτέμβριος 2018

Πίνακας 14: Άνεργοι ηλικίας 15 – 29 αναζητούντες εργασία εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ (Σεπτέμβριος 2013-2017-2018)

Ηλικιακή Κατηγορία	Άνεργοι (Αναζητούντες Εργασία)		
	Σεπτέμβριος 2013	Σεπτέμβριος 2017	Σεπτέμβριος 2018
15-24 ετών		51.564	55.854
25-29 ετών		90.583	85.723
Σύνολο ηλικιακής κατηγορίας (κάτω των 30 ετών)	229.211	142.147	141.577
Σύνολο εγγεγραμμένων ανέργων αναζητούντων εργασία	853.896	799.964	815.720

Πηγή: ΟΑΕΔ

2.3 Νέοι εκτός δομών εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας (Young people neither in employment nor in education or training (NEETs))

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό των NEETs ηλικίας 15-24 ετών για το 2017 διαμορφώθηκε στο 15,3% συνεχίζοντας την τάση αποκλιμάκωσης που ξεκίνησε το 2014. Στην ηλικιακή ομάδα 25-29 ετών το ποσοστό ανήλθε στο 32,2%, από 39,5% το 2014 και 20,1% το 2008.

Πίνακας 15: Ποσοστό NEETs (15-24)

ΕΛΛΑΔΑ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
15-24 ετών	11,4	12,4	14,8	17,4	20,2	20,4	19,1	17,2	15,8	15,3
25-29 ετών	20,1	21,2	24,6	31,9	37,5	42,1	39,5	36,2	33,5	32,2

Πηγή: Eurostat

Στον πίνακα 16 παρουσιάζεται ο αριθμός των NEETs για τα Β' τρίμηνα του 2018 και του 2017. Από τη σύγκριση των στοιχείων προκύπτει ότι ο αριθμός των NEETs στην Ελλάδα το Β' τρίμηνο του 2018 μειώθηκε σε σχέση με το Β' τρίμηνο του 2017 για όλες τις επιμέρους ηλικιακές ομάδες, και πιο συγκεκριμένα, κατά 6.657 άτομα για την ηλικιακή ομάδα 15-19 ετών, κατά 10.642 άτομα για την ηλικιακή ομάδα 20-24 και κατά 15.986 άτομα για τους νέους 25-29 ετών.

Πίνακας 16: Αριθμός NEETs ανά κατηγορία, τριμηνιαία στοιχεία

	2017 Β' τρίμ.			2018 Β' τρίμ.		
	15-19	20-24	25-29	15-19	20-24	25-29
NEETs άνεργοι	15.477	80.462	132.785	10.768	72.539	120.574
NEETs αναζητούν, όχι διαθέσιμοι	291	1.292	3.545	215	2.374	2.915
NEETs θα ήθελαν να εργαστούν, δεν αναζητούν	1.119	3.078	4.943	1.952	1.817	5.491
NEETs άλλοι μη ενεργοί	22.371	24.930	38.359	19.665	22.390	34.666
Σύνολο	39.257	109.762	179.632	32.600	99.120	163.646

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Ο πίνακας 17 παρουσιάζει το μερίδιο των κατηγοριών NEETs, δηλαδή την κάθε κατηγορία των NEETs ως προς το σύνολο των NEETs. Για το Β' τρίμηνο του 2018, το μερίδιο των ανέργων NEETs ήταν 69,03%. Ακολουθεί η κατηγορία NEETs άλλοι μη ενεργοί, με μερίδιο 25,97%, ενώ για τις κατηγορίες NEETs αναζητούν, όχι διαθέσιμοι και NEETs θα ήθελαν να εργαστούν, δεν αναζητούν, το μερίδιο ανέρχεται σε 1,86% και 3,14% αντίστοιχα.

Πίνακας 17: Μερίδιο NEETs (15-29) στην Ελλάδα (Β' τρίμ.)

	2014 Β' τρίμ.	2015 Β' τρίμ.	2016 Β' τρίμ.	2017 Β' τρίμ.	2018 Β' τρίμ.
NEETs άνεργοι	76,75%	73,82%	73,98%	69,59%	69,03%
NEETs αναζητούν, όχι διαθέσιμοι	1,92%	2,26%	1,62%	1,56%	1,86%
NEETs θα ήθελαν να εργαστούν, δεν αναζητούν	2,92%	2,47%	3,24%	2,78%	3,14%
NEETs άλλοι μη ενεργοί	18,42%	21,46%	21,16%	26,06%	25,97%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.4 Εκροή εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού

Στην Ελλάδα της κρίσης, το φαινόμενο της εκροής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού γνωστού με τον όρο «διαρροή» ή «έξοδος εγκεφάλων» (brain drain), έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις. Από το 2008 μέχρι το 2013, σχεδόν 223 χιλιάδες νέοι ηλικίας 25-39 ετών είχαν εξέλθει μόνιμα από τη χώρα με κατεύθυνση τις περισσότερο ανεπτυγμένες χώρες αναζητώντας εργασία με καλύτερη αμοιβή και καλύτερες προοπτικές κοινωνικής και οικονομικής προόδου. Τα αποτελέσματα όλων των ερευνών συνηγορούν ότι το σύγχρονο κύμα μετανάστευσης Ελλήνων αφορά νέους, άγαμους και με υψηλή μόρφωση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με σχετική έρευνα⁶, το 74,0% των απόφοιτων μεταναστών είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος, ενώ 51,0% είναι κάτοχοι διδακτορικού. Το 41,0% εξ αυτών έχει σπουδάσει σε ένα από τα καλύτερα 100 πανεπιστήμια του κόσμου, ενώ 40,0% εργάζεται σε πανεπιστήμια/ερευνητικά κέντρα και τμήματα ΕΤΑΚ πολυεθνικών επιχειρήσεων. Αξίζει να σημειώσουμε ότι παρατηρείται σημαντική μεταβολή όσον αφορά την ηλικιακή διάρθρωση των μεταναστών, καθώς σε σύγκριση με παλαιότερες δεκαετίες, ολοένα και αυξάνεται η συμμετοχή ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας (άτομα ηλικίας 30-49 ετών) στη μετανάστευση. Οι κυριότεροι λόγοι που δημιουργούν και εντείνουν το φαινόμενο «brain drain» είναι η εύρεση καλύτερων προοπτικών επαγγελματικής σταδιοδρομίας, η δυνατότητα εύρεσης ενδιαφέρουσας εργασίας σε εξειδικευμένα πεδία, η δυνατότητα αναβάθμισης/εμπλουτισμού γνώσεων και τεχνογνωσίας, οι ικανοποιητικές αποδοχές και η αδυναμία εύρεσης εργασίας αντάξιας των υψηλών σπουδών στην Ελλάδα (Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020)⁷.

⁶ Λαμπριανίδης Λ., *How to create a knowledge economy when the "brains" are flying away?*, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2013

⁷ http://www.gsrt.gr/Financing/Files/ProPeFiles19/RIS3V.5_21.7.2015.pdf

Μεταξύ των λόγων μετακίνησης συγκαταλέγονται η ανεργία αλλά και η κακή οικονομική συγκυρία, αλλά και η έλλειψη μέριμνας από την πολιτεία για την παροχή ευκαιριών αριστείας και εξέλιξης⁸.

Η 4^η έρευνα στη σειρά της εταιρείας ICAP⁹, επιβεβαιώνει την εικόνα που κατέδειξαν οι προηγούμενες ενώ εντοπίζει και κάποιες ποιοτικές εξελίξεις. Συγκεκριμένα ως κοινά χαρακτηριστικά παραμένουν ότι, το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων είναι πολύ υψηλό, (πτυχιούχοι κατά 92%), ότι εργάζονται κατά πλειοψηφία στο Ηνωμένο Βασίλειο και την υπόλοιπη Ευρώπη, ότι μοιράζονται κυρίως μεταξύ οικονομικών σπουδών και θετικών επιστημών (Science, Technology, Engineering and Mathematics-STEM), και ότι κατά 60% μετακινήθηκαν στο εξωτερικό αφού είχαν ήδη εργαστεί στην Ελλάδα. Οι κυριότεροι κλάδοι όπου απασχολούνται είναι η πληροφορική, ο κατασκευαστικός/ενεργειακός και ο τραπεζοασφαλιστικός. Ακολουθούν η εκπαίδευση και οι υπηρεσίες υγείας. Είναι κατά το ήμισυ απλοί υπάλληλοι, όμως έχει αυξηθεί ο αριθμός αυτών που έχουν υπεύθυνη θέση και αυτό αποτυπώνεται και στις αμοιβές τους. Ελάχιστοι απασχολούνται ως επιχειρηματίες ενώ οι περισσότεροι από τους μισούς εργάζονται στο εξωτερικό για πάνω από 3 χρόνια.

Σε έρευνα του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) της ΓΣΕΕ (2017) επισημαίνεται πως οι έως τώρα πολιτικές απασχόλησης¹⁰, ακολουθούσαν μοντέλα επιχειρηματικότητας με έμφαση στην «ένταση εργασίας» και όχι την «ένταση γνώσης», γεγονός που συνδέεται με τις υψηλές επιδόσεις τόσο στο brain drain όσο και στο brain waste, δηλαδή στη σπατάλη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού σε εργασίες κατώτερες των προσόντων και των δυνατοτήτων του. Παράγοντα ενισχυτικό στις εν λόγω τάσεις αποτελεί το γεγονός πως δεν ανταμείβεται το επίπεδο εξειδίκευσης των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεδομένου ότι η ελληνική αγορά εργασίας εν γένει προσφέρει απασχόληση σε αντικείμενα για αποφοίτους Λυκείου με μισθούς ακόμα μικρότερους των απαιτήσεων. Στο πλαίσιο αυτό η Ελλάδα εμφανίζει πολύ υψηλούς δείκτες σε NEETs (Νέοι εκτός Εκπαίδευσης, Απασχόλησης ή Κατάρτισης), αφήνοντας εκατοντάδες χιλιάδες νέους εκτός ακαδημαϊκού και εργασιακού βίου, με ελάχιστες πιθανότητες για ένταξη.

3. Εθνικές Πολιτικές (Μεταρρυθμίσεις-Παρεμβάσεις)

Για την αντιμετώπιση της ανεργίας το μείγμα των πολιτικών που εφαρμόζεται κινείται σε τρεις άξονες.

Ο πρώτος άξονας στοχεύει τους μακροχρόνια ανέργους, που δύσκολα θα έμπαιναν ξανά στην αγορά εργασίας είτε λόγω ηλικίας είτε λόγω χαμηλών προσόντων και εξειδίκευσης. Για αυτούς εκπονούνται προγράμματα εγγυημένης απασχόλησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. **Ο δεύτερος άξονας στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσληψης ανέργων από επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας** και ο **τρίτος προγραμμάτων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων** για την κατάρτιση των ανέργων και τη διευκόλυνση της εισόδου τους στην αγορά εργασίας.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των προγραμμάτων θα πραγματοποιηθεί με βάση:

⁸ Σοφία Λαζαρέτου, Φυγή ανθρώπινου κεφαλαίου: η σύγχρονη τάση μετανάστευσης των Ελλήνων στα χρόνια της κρίσης, Οικονομικό Δελτίο Τράπεζας Ελλάδος 43, Μάρτιος 2016

⁹ <https://www.icap.gr/Default.aspx?id=10810&nt=146&lang=1>

¹⁰ ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, Ελληνική οικονομία και αναπτυξιακές προοπτικές: Δείκτες και Μεγέθη σε Ελλάδα και Ευρώπη, 2017

1. Την οργανική σύνδεση με τις εθνικές προτεραιότητες

Το σύνολο των προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν το επόμενο διάστημα και συνδυάζουν κατάρτιση, πρακτική άσκηση και πιστοποίηση αναφέρονται σε οικονομικούς κλάδους που περιλαμβάνονται στο **Στρατηγικό Σχέδιο, «Ελλάδα: Μια στρατηγική ανάπτυξης για το μέλλον»¹¹**.

2. Τα αποτελέσματα του Μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας

Ο Μηχανισμός Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τον βέλτιστο σχεδιασμό των προγραμμάτων προκειμένου να αναβαθμιστούν οι δεξιότητες του εργατικού δυναμικού.

Ειδικότερα για τους νέους, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης Στρατηγικής για τη Νέα Γενιά, το Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΥΣΚΟΙΠ) έθεσε τρεις βασικές προτεραιότητες¹²:

- Την ενίσχυση των νέων οικονομικά και πολιτικά
- Τη διευκόλυνση της μετάβασης από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση
- Την εφαρμογή στοχευμένων μέτρων για την επιτάχυνση της ένταξης των νέων στην αγορά.

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι ανωτέρω στρατηγικές προτεραιότητες, έχει σχεδιαστεί από το Υπουργείο Παιδείας η **Στρατηγική «Νεολαία 17-27»**. Η εν λόγω Στρατηγική επιδιώκει να προωθήσει την αυτονομία και την ανεξαρτησία της νεολαίας και να διευκολύνει τη μετάβαση τους στην ενηλικίωση, να προσφέρει μια δίκαιη και ποιοτική εκπαίδευση-κατάρτιση-μαθητεία, να εξασφαλίσει αξιοπρεπή εργασία για τη νεολαία, να ενθαρρύνει την επιχειρηματικότητα των νέων, να ενισχύσει την υγεία και την ευημερία τους, τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων, τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των νέων και τη δημιουργία πόλων φιλικών προς τη νεολαία¹³.

Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, με το *Πλαίσιο Στρατηγικής και Δράσεων για την ενδυνάμωση των Νέων «Νεολαία '17—'27»¹⁴*, χαράσσει για πρώτη φορά ένα συγκεκριμένο σχέδιο με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών, ώστε οι νέες και οι νέοι της χώρας μας να είναι σε θέση να πραγματώνουν όσα, με ελπίδα και προοπτική, σχεδιάζουν για το μέλλον τους. Εργαλεία του είναι τα διαθέσιμα προγράμματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των στόχων, όπως είναι η ΠΑΝ, αλλά και ο μελλοντικός σχεδιασμός με ορίζοντα δεκαετίας, που θα εξειδικεύσει και θα προσαρμόσει στα δεδομένα της χώρας μας τις ευρωπαϊκές αποφάσεις, οδηγίες και προτεραιότητες για τους νέους.

Παράλληλα, αναπτύσσονται νέες πολιτικές, όπως αποτυπώνονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο για τον Ανασχεδιασμό των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης και στο Εθνικό Στρατηγικό

¹¹ Ελληνική Δημοκρατία, η κυβέρνηση «Ελλάδα: Μια στρατηγική ανάπτυξης για το μέλλον», Ιούλιος 2018 <http://84.205.192.59/wp-content/uploads/2018/07/%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%A0%CE%A4%CE%A5%CE%9E%CE%97%CE%A3-%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F.pdf>

¹² Όπ.π.

¹³ <http://www.neagenia.gr/neolaia17-27/>

¹⁴ <http://www.neagenia.gr/neolaia17-27/wp-content/uploads/2018/09/youth-strategy-for-greece-2018-gr.pdf>

Πλαίσιο για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας.

Οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας είναι η ανάπτυξη ενός μόνιμου Μηχανισμού Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας, ο επαναπροσδιορισμός του επιχειρησιακού μοντέλου του ΟΑΕΔ (reengineering), η αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και μαθητείας, η ανάπτυξη του εθνικού πλαισίου προσόντων και του συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων μέσω του ΕΟΠΠΕΠ.

3.1 Μηχανισμός Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας

Ο Μηχανισμός Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας θεσμοθετήθηκε το 2016 με τον νόμο 4368/2016 (Α' 21) (άρθρα 85 και 86), με τον οποίο ανατέθηκε στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ο συντονισμός για την ανάπτυξη και λειτουργία του Μηχανισμού και στο Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) η επιστημονική ευθύνη για τη λειτουργία του. Η ανάπτυξη και λειτουργία του Μηχανισμού Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας έχει ως κύριο στόχο την τακτική και έγκυρη τροφοδότηση της πολιτείας με δεδομένα για τον σχεδιασμό πολιτικών ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, κυρίως επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ο Μηχανισμός αντλεί, επεξεργάζεται και διαχειρίζεται πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα σχετικά με την αγορά εργασίας (εισροές) και παράγει αποτελέσματα για τον δυναμισμό κλάδων και επαγγελμάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο (εκροές). Οι εκθέσεις των αποτελεσμάτων παράγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από το ΕΙΕΑΔ και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας (www.ypakp.gr) του ΕΙΕΑΔ (www.eiead.gr) και του ΟΑΕΔ (www.oaed.gr), παρέχοντας πληροφόρηση προς το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας αναφορικά με τον δυναμισμό των κλάδων και των επαγγελμάτων ενώ με την περαιτέρω ανάπτυξη του Μηχανισμού, στόχος είναι οι εκθέσεις να συνδέονται με την παροχή χρήσιμης πληροφόρησης προς τους πολίτες και για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων.

Προκειμένου οι εργασιακοί σύμβουλοι του ΟΑΕΔ να χρησιμοποιούν τις εκροές του μηχανισμού, το ΕΙΕΑΔ έχει καταρτίσει ένα εύχρηστο εργαλείο για τον δυναμισμό των επαγγελμάτων και κλάδων, που είναι στη διάθεση των εργασιακών συμβούλων και των ανέργων και αποτυπώνει τη ζήτηση της εργασίας σε τρεις κατηγορίες (υψηλή, μεσαία, χαμηλή) αρχικά σε επίπεδο περιφέρειας και στη συνέχεια σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας.

3.2 Εκσυγχρονισμός του επιχειρησιακού μοντέλου του ΟΑΕΔ

Μέσω του εκσυγχρονισμού του επιχειρησιακού μοντέλου του ΟΑΕΔ, από το 2014 έχουν υλοποιηθεί μια σειρά από δράσεις που αναβαθμίζουν τις υπηρεσίες που παρέχουν οι Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης προς τους άνεργους αλλά και τις επιχειρήσεις.

Ιδιαίτερα η μεθοδολογία για την καταγραφή του προφίλ και την τμηματοποίηση και κατηγοριοποίηση των ανέργων (profiling and segmentation methodology) συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση της διαμεσολάβησης, στην επαγγελματική καθοδήγηση, στην

παροχή πληροφοριών εργασίας και στη βοήθεια αναζήτησης εργασίας προς τους νέους άνεργους. Η νέα μεθοδολογία βασίζεται στον καθορισμό συγκεκριμένων προσδιοριστικών παραγόντων (κριτηρίων) που συμβάλλουν στην κατάταξη των αναζητούντων εργασία σε ομάδες, με βάση ατομικά χαρακτηριστικά τους που καταγράφονται τόσο κατά την εγγραφή τους όσο και μέσω ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου που συμπληρώνουν οι ίδιοι.

Παράλληλα έχει τεθεί σε εφαρμογή η λειτουργία του online portal του ΟΑΕΔ και αναπτύσσεται στοχευμένη επικοινωνία με εργοδότες με στόχο να αυξηθούν οι κενές θέσεις και να είναι πιο αποτελεσματική η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης της εργασίας.

Όπως αναφέρεται και στο Σχέδιο Δράσης Εγγύηση για τη Νεολαία (2014), η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Ο.Α.Ε.Δ.) αποτελεί τον κύριο βραχίονα για την υλοποίηση των Δράσεων «Εγγύησης για τη Νεολαία», καθώς αποτελεί το σημείο υποδοχής και εξυπηρέτησης της ομάδας στόχου.

Οι άνεργοι εγγεγραμμένοι στο μητρώο πολίτες και οι επιχειρήσεις εξυπηρετούνται με την προσφορά ενοποιημένων υπηρεσιών απασχόλησης και ασφάλισης στα Κ.Π.Α.2 που αποτελούν ενιαία σημεία εξυπηρέτησης μιας στάσης (one-stop-shop), συμπεριλαμβανομένων της Συνέντευξης «Εξατομικευμένης Προσέγγισης» για όσους αναζητούν εργασία και της κατάρτισης Ατομικού Σχεδίου Δράσης (ΑΣΔ).

Με στόχο την αποτελεσματικότερη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας αλλά και την τόνωση της συνεργασίας του ΟΑΕΔ με τις επιχειρήσεις, λειτουργούν Γραφεία Διασύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (30-Γ.Δ.Ε.Ε.) στις σχολές Μαθητείας ΟΑΕΔ, ως σημεία εξυπηρέτησης μιας στάσης για προσφορά υπηρεσιών για τη Μαθητεία ΟΑΕΔ για υποψηφίους και επιχειρήσεις (είναι σε εξέλιξη η διαδικασία για την επέκταση της ίδρυσης και λειτουργίας γραφείων διασύνδεσης και σε άλλες εκπαιδευτικές μονάδες του Οργανισμού). Ο ρόλος των Γ.Δ.Ε.Ε. αφορά στην εξεύρεση περισσότερων θέσεων πρακτικής άσκησης για τους μαθητές των Σχολών Μαθητείας και στην παρακολούθηση της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η ετήσια διαβούλευση με τοπικά επιμελητήρια και παραγωγικούς φορείς συμβάλλει στην ανίχνευση των αναγκών και των ιδιαιτεροτήτων της τοπικής αγοράς εργασίας και στον επαναπροσδιορισμό των ειδικοτήτων που λειτουργούν σε κάθε Επαγγελματική Σχολή ΟΑΕΔ (ΕΠΑΣ).

Οι υπεύθυνοι των Γ.Δ.Ε.Ε. έχουν καταρτιστεί σε θέματα επαγγελματικής συμβουλευτικής και τεχνικών αναζήτησης εργασίας (υποβοήθηση στη σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, σε συνεντεύξεις με επιχειρήσεις κ.λπ.).

Επίσης, στο πλαίσιο του έργου «Δράσεις Δημοσιότητας των Γραφείων Διασύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» έχουν πραγματοποιηθεί εκδηλώσεις για την προβολή των Γ.Δ.Ε.Ε. και της Μαθητείας ΟΑΕΔ με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, επιμελητηρίων κλπ.

3.3. Επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και μαθητεία

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας αναφέρονται στο ελληνικό σχέδιο της Εγγύησης για τη Νεολαία ως αναγκαιότητα καθώς εμπλουτίζουν τις δυνατότητες που παρέχονται σε έναν νέο για τη είσοδό του στην αγορά εργασίας. Από το 2014 έχει αναπτυχθεί σταθερή συνεργασία ανάμεσα στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) και στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τον ΟΑΕΔ. Το 2016 το Υπουργείο Παιδείας κατάρτισε και υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Μαθητείας¹⁵ (ΕΕΚ) με τη συνδρομή του Υπουργείου Εργασίας και του ΟΑΕΔ, στο οποίο προβλέπονται, εντός της επόμενης πενταετίας, δράσεις για την αναδιαμόρφωση και ενίσχυση της ΕΕΚ.

Ήδη, θεσμοθετήθηκε το Πλαίσιο Ποιότητας της Μαθητείας¹⁶ με το οποίο καθορίζεται ο ρόλος των εμπλεκόμενων φορέων, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μαθητευόμενων και προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων. Παράλληλα, θεσπίστηκε και ξεκίνησε το 2016 η υλοποίηση του μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας αρμοδιότητας του ΥΠΕΠΘ¹⁷. Τέλος, θεσμοθετήθηκε το Πλαίσιο ποιότητας Σπουδών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης¹⁸ το οποίο καθορίζει τις προδιαγραφές των προγραμμάτων σπουδών των φορέων της ΕΕΚ, το περιεχόμενό τους, την αξιολόγηση και πιστοποίησή τους.

Στόχος είναι η εφαρμογή από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων από κοινού με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, Προγραμμάτων Μαθητείας για τους μαθητευόμενους και σπουδαστές των δομών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης [Μεταλυκειακό έτος – τάξη μαθητείας των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) – Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας ΟΑΕΔ και Ι.Ε.Κ.]. Οι όροι υλοποίησης (ημερήσια αποζημίωση, άδειες μαθητευόμενων κλπ.) είναι κοινοί για όλους τους τύπους εκπαιδευτικών δομών.

Στο πλαίσιο της αναβάθμισης της ΕΕΚ και της μαθητείας η Ελλάδα συνεργάζεται στενά από τον Σεπτέμβριο 2015 με το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP), το οποίο παρέχει Τεχνική Βοήθεια σύμφωνα με το μοντέλο που ακολουθεί (SteeringGroup-Thematic Review) για όλες τις χώρες, και συγκεκριμένα, για τη διεξαγωγή ερευνών πεδίου, υπόδειξη Ευρωπαϊκών καλών πρακτικών και παροχή τεχνογνωσίας. Η ανωτέρω συνεργασία ολοκληρώθηκε εντός του 2017 με την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων πολιτικής προς τη χώρα.

Αναπτύσσεται η **μεταρρύθμιση της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης** που στοχεύει στην επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου ώστε να διασφαλίζεται η συμμετοχή παρόχων που πληρούν καθορισμένα κριτήρια ποιότητας και ότι το περιεχόμενο και η παροχή της κατάρτισης βασίζεται στη ζήτηση της αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, με τα άρθρα 89 και 90 του Ν. 4547/2018 «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της

¹⁵ https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2016/%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CE%A0%CE%BB%CE%B1%CE%AF%CF%83%CE%B9%CE%BF_%CE%95%CE%95%CE%9A.pdf

¹⁶ Η αριθμ. 26385/2017 Απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Εργασίας, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (Β' 491), όπως ισχύει

¹⁷ Η αριθμ. Φ7/155762/Δ4/2018 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας (Β' 4191)

¹⁸ Η αριθμ. 26412/2017 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Β' 490)

πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 102) πραγματοποιείται μια ποιοτική αναβάθμιση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης καθώς ρυθμίζονται θέματα αδειοδότησης φορέων μη τυπικής εκπαίδευσης και ορισμού περιεχομένου των όρων συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, επαγγελματικός προσανατολισμός, επαγγελματική συμβουλευτική κλπ. Και οι δράσεις αυτές αναμένεται να έχουν θετικά αποτελέσματα στη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

3.4 Ανασχεδιασμός των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης

Οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (Ε.Π.Α.) στην Ελλάδα βρίσκονται σε στάδιο επανεξέτασης που επικεντρώνεται στα προγράμματα και στον μηχανισμό υλοποίησής τους. Σύμφωνα με τις πρακτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα κινείται από μια «ad hoc» σε μια πιο συστηματική προσέγγιση στη διαχείριση των ΕΠΑ. **Αυτό συνεπάγεται στροφή προς ένα "ανοιχτό πλαίσιο" υλοποίησης των προγραμμάτων το οποίο απαιτεί τη διαθεσιμότητα μιας σειράς ενεργητικών πολιτικών** για την απασχόληση που διατίθενται στους ανέργους και την ικανότητα παροχής συμβουλών για τη στήριξη, την αξιολόγηση και την κατεύθυνση των ανέργων στα κατάλληλα για αυτούς μέτρα.

Στο πλαίσιο αυτής της μεταρρύθμισης, το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ ανέπτυξε ένα **εθνικό στρατηγικό πλαίσιο για τον ανασχεδιασμό των Ε.Π.Α.**¹⁹. Προς αυτή την κατεύθυνση, σχεδιάζονται ενισχυμένα πληροφοριακά συστήματα, τα οποία βελτιώνουν τον προγραμματισμό, την εποπτεία και την παρακολούθηση και αξιοποιούν καλύτερα τις πληροφορίες από των Ε.Π.Α.

3.5 Αναστροφή της εκροής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού

Η κρίση οδήγησε σε μαζική εκροή εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό και σε υποεκμετάλλευση του ταλέντου σε εγχώριο επίπεδο (brain waste). Στόχος είναι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την έρευνα και την καινοτομία με ένταση γνώσης και την πρόσβαση των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην καινοτομία, ώστε να διευκολυνθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα, η δημιουργία θέσεων απασχόλησης και να διοχετευτούν δίκαια τα κοινωνικά οφέλη από την ανάπτυξη αγαθών και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας²⁰.

Δεδομένου ότι η ύπαρξη ανθρώπινου δυναμικού υψηλής ποιότητας είναι από τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη, η αναστροφή της εκροής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί έναν από τους κεντρικούς αναπτυξιακούς στόχους της χώρας²¹. Στην κατεύθυνση αυτή, το Υπουργείο Εργασίας σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα που απευθύνονται στο υψηλά εξειδικευμένο νέο εργατικό δυναμικό διασφαλίζοντας απολαβές σημαντικά υψηλότερες του κατώτατου μισθού ώστε να λειτουργήσουν ως εργαλείο ανάσχεσης ή αναστροφής του φαινομένου «brain drain».

¹⁹ <http://www.ypakp.gr/uploads/docs/11364.pdf>

²⁰ Ελληνική Δημοκρατία, η Κυβέρνηση, *Ελλάδα: Μια στρατηγική ανάπτυξης για το μέλλον*, Ιούλιος 2018

²¹ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2021, *Παραγωγική ανασυγκρότηση για μια δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη (2017-2021)*, 2017

3.6 Αντιμετώπιση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας

Η αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία είναι ένα φαινόμενο το οποίο διαμορφώνει αρνητικές συνέπειες για την ενσωμάτωση των νέων εργαζομένων στην αγορά εργασίας. Το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με του κοινωνικούς εταίρους, τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και την SRSS²² σχεδιάσει και υλοποιεί ένα σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της εργοδοτικής παραβατικότητας στην αγορά εργασίας.

Σημαντικό στοιχείο στην υλοποίηση του συγκεκριμένου σχεδίου είναι και η αναβάθμιση σε νομοθετικό, Θεσμικό και επιχειρησιακό επίπεδο της Επιθεώρησης Εργασίας. Το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα και η ανάλυση ρίσκου (risk analysis) που χρησιμοποιείται πλέον για τη διεξαγωγή των ελέγχων έχουν συμβάλει σημαντικά στην ορθή στόχευση του προγραμματισμού των ελέγχων.

Η υιοθέτηση της νέας αρχιτεκτονικής του προστίμου για την αδήλωτη εργασία όπου επιφέρει υποχρεωτική καταβολή τριών μηνών ένσημα στον αδήλωτο εργαζόμενο και την δυνατότητα μείωσης του προστίμου αν ο εργοδότης προχωρήσει σε πρόσληψη του εργαζομένου αποτελεί ένα κίνητρο συνεργασίας των εργαζομένων με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Παράλληλα η αποκλειστικά ψηφιακή δήλωση του συνόλου του χρόνου εργασίας μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στον περιορισμό της υποδηλωμένης εργασίας.

Η καταπολέμηση των παραπάνω φαινομένων αντιμετωπίζει στρεβλώσεις της αγοράς εργασίας και δημιουργεί καλύτερους όρους για την προστασία ειδικά των νέων εργαζομένων. Τέλος, η καταπολέμηση της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας συμβάλει ουσιαστικά μεταξύ άλλων και στη διαμόρφωση του απαραίτητου πλαισίου εργασίας για ένα εργατικό δυναμικό υψηλής επιστημονικής ειδίκευσης το οποίο αντικειμενικά επέλεγε τη φυγή από τη χώρα μπροστά σε μια τέτοια εργασιακή συνθήκη.

²² Structural Reform Support Service (Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

4. Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της Εγγύησης μέχρι σήμερα (State of Play)/Δράσεις για τους νέους

Το σχέδιο Δράσης της Εγγύησης για τη Νεολαία (2014) αφορά **νέους εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης ηλικίας 15-24 ετών**. Το ελληνικό κράτος ωστόσο έχει επιλέξει, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού 1304/2013/ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη την ηλικιακή κατανομή των άνεργων νέων και τους διαθέσιμους πόρους, τη χρήση των πόρων της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, να διευρύνει την **ομάδα στόχο περιλαμβάνοντας τους νέους ηλικίας κάτω των 30 ετών**. Έτσι, στο πλαίσιο της παρούσας αναθεώρησης του Σχεδίου Δράσης, υπάρχει σχετική αναφορά και στην ομάδα-στόχο των δυνητικά ωφελουμένων νέων ηλικίας 25-29 ετών και αποτύπωση των σχετικών δράσεων που απευθύνονται σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία.

Από την υποβολή του Σχεδίου Δράσης Εγγύησης για τη Νεολαία (2014) έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται μια σειρά από δράσεις που περιγράφονται σε αυτό και απευθύνονται αποκλειστικά σε νέους ηλικίας 15-24 ή σε νέους 25-29 ετών στο πλαίσιο της ΠΑΝ αλλά και μία σειρά από δράσεις ευρύτερης στόχευσης από τις οποίες, αν και δεν απευθύνονται αποκλειστικά σε άνεργους νέους, έχουν ωφεληθεί και αυτές οι ηλικιακές κατηγορίες. Υλοποιήθηκαν, επίσης, μια σειρά από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

4.1. Υλοποίηση δράσεων για τη διευκόλυνση της εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας

4.1.1. Προγράμματα Κατάρτισης και Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας

Η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας σε συνδυασμό με κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων μπορεί να βοηθήσει τους νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΑΕΚ) να μεταβούν στην απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα. Ενώ τα παγκόσμια στοιχεία σχετικά με την επιτυχία της κατάρτισης για νέους που αναζητούν εργασία είναι μικτά, η εμπειρία δείχνει ότι τα πιο ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης -κατάρτιση σε συνδυασμό με απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, με ποιοτικά στοιχεία, σε εναρμόνιση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας- λειτουργούν πιο αποτελεσματικά.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω την **περίοδο 2014 -2017** υλοποιήθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν μέσω της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) οι κάτωθι δράσεις:

- **Επιταγή εισόδου (voucher) για 12.000 νέους από 18 έως 24 ετών** σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, προϋπολογισμού 43,2 εκατ. €.,
- **Επιταγή εισόδου (voucher) για 30.000 νέους από 25 έως 29 ετών** σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας προϋπολογισμού 108 εκατ. €.
- **Επιταγή εισόδου για 8.000 άνεργους νέους έως 29 ετών** σε ιδιωτικές επιχειρήσεις στον κλάδο του τουρισμού για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας: α) υλοποίηση α' κύκλου για 1.500 ωφελούμενους με προϋπολογισμό 5,6 εκατ. € και β) υλοποίηση β' κύκλου για 6.500 ωφελούμενους με προϋπολογισμό 24,2 εκατ. €.

- Εντός του 2016, μετά την ψήφιση του νόμου 4368/2016 «Μέτρα επιτάχυνσης του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (Α' 21)- άρθρο 83²³ **δύο προγράμματα που έδιναν τη δυνατότητα σε 10.000 άνεργους νέους ηλικίας 18-24 και 3.000 νέους 25-29 ετών να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία τεσσάρων μηνών** σε εργοδότες του ιδιωτικού τομέα και σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝΣΕΠ), προκειμένου να διευκολυνθεί η είσοδός τους στην αγορά εργασίας, προϋπολογισμού 17,1 εκατ. € και 5,9 εκατ. € αντίστοιχα.

Από το 2016 έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του προγράμματος **κατάρτισης και πιστοποίησης για 15.000 άνεργους νέους, ηλικίας 18-24 ετών, σε κύκλους σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, σε ειδικότητες που αφορούν κλάδους αιχμής της ελληνικής οικονομίας**. Στο πρόγραμμα επιδοτούμενης κατάρτισης και πρακτικής άσκησης συμμετέχουν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Logistics), του Λιανικού Εμπορίου, του διεθνούς Εμπορίου (έμφαση στον πρωτογενή τομέα) και της τεχνολογίας των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.).

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 40 εκατ. € (ΠΑΝ).

4.1.2. Προγράμματα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας

Σε συνέχεια των δύο προγραμμάτων απόκτησης εργασιακής εμπειρίας που υλοποιήθηκαν το 2016 από τον ΟΑΕΔ, υλοποιούνται δύο προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα για την οχτάμηνη απασχόληση ανέργων που έχουν ωφεληθεί από τα προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας: Προγράμματα **επιχορήγησης επιχειρήσεων** για την απασχόληση 1.295 ανέργων νέων ηλικίας 25-29 ετών (προϋπολογισμός 3,7εκ. €) και για την απασχόληση 1.459 ανέργων ηλικίας 18-24 ετών (προϋπολογισμός 4,2 εκ. €). Τα προγράμματα αυτά δίνουν τη δυνατότητα στους άνεργους, που είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του ΟΑΕΔ και οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει το αντίστοιχο πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας της ηλικιακής τους κατηγορίας, να προσληφθούν σε νέες θέσεις πλήρους απασχόλησης, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και γενικά εργοδότες ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα. Η επιχορήγηση για κάθε προσλαμβανόμενο άνεργο ξεκινά από την ημέρα πρόσληψής του και θα καταβάλλεται για χρονικό διάστημα 8 μηνών. Τα ανωτέρω προγράμματα εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση 2014-2020» και χρηματοδοτούνται από την ΠΑΝ.

Παράλληλα υλοποιείται **πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 15.000 ανέργων νέων ηλικίας 18-29 ετών**, με έμφαση στους πτυχιούχους ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα, με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο) και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα σε όλη τη χώρα με προϋπολογισμό 100,00 εκατ. € (2018-2020) που καλύπτεται από εθνικούς πόρους.

Η συνολική διάρκεια της επιχορήγησης του προγράμματος ορίζεται ως εξής:

²³ Προβλέπεται ότι ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να συνεργάζεται με επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, καθώς και με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) με σκοπό την υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενου ή μη Προγράμματος Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας ανέργων αποφοίτων Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

α. δώδεκα (12) μήνες, για πρόσληψη ανέργων ηλικίας 18-29 ετών εγγεγραμμένων στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Μετά τη λήξη της επιχορήγησης οι επιχειρήσεις οι οποίες θα προσλάβουν μη μακροχρόνια ανέργους δεσμεύονται να διατηρήσουν το προσωπικό (προϋπάρχον και επιχορηγούμενο) τους για τρεις (3) ακόμα μήνες χωρίς επιχορήγηση.

β. δεκαπέντε (15) μήνες, για πρόσληψη i. μακροχρονίων ανέργων και ii. δικαιούχων Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης.

Οι επιχειρήσεις που θα απασχολήσουν μακροχρόνια ανέργους ηλικίας 18-29 ετών και εγγεγραμμένους ανέργους δικαιούχους του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης ηλικίας 18-29 ετών δεν δεσμεύονται για διατήρηση του προσωπικού τους (προϋπάρχον και επιχορηγούμενο) για επιπλέον 3 μήνες χωρίς επιχορήγηση. Οι επιχειρήσεις επιχορηγούνται για κάθε άτομο που υπάγεται στο πρόγραμμα από την ημερομηνία πρόσληψής του. Ως ποσό επιχορήγησης ορίζεται το 50% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους του ωφελούμενου.

4.1.3. Προγράμματα μαθητείας για νέους ηλικίας 15-24 ετών

Λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τη Σύσταση του Συμβουλίου για την Εγγύηση για τη Νεολαία, η μαθητεία είναι μία από τις επιλογές που είναι διαθέσιμες στους νέους, προτάθηκε στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης **δράση μαθητείας για 4.000 νέους εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ηλικίας 15-24 ετών**, αρχικού προϋπολογισμού 16 εκατ. €. Η δράση αφορά τη διετή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση νέων ΕΑΕΚ 15-24 ετών για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας σε πραγματικές συνθήκες εργασίας (on-the-job training). Στο πλαίσιο της φοίτησης τους στις Επαγγελματικές Σχολές του ΟΑΕΔ (θεωρητική και εργαστηριακή εκπαίδευση), οι σπουδαστές τεχνικών ειδικοτήτων με αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας υλοποιούν πρακτική άσκηση.

Η Πράξη αφορούσε στη χρηματοδότηση από την ΠΑΝ των επιδομάτων πρακτικής άσκησης/μαθητείας για τα έτη 2014-2015 (Α' τάξη) και 2015-2016 (Β' τάξη) και υλοποιήθηκε από 01/10/2014 έως 30/06/2016. Η δράση συνεχίζεται και χρηματοδοτείται πλέον από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

4.1.4. Προγράμματα με ευρύτερη στόχευση ως προς την ηλικιακή κατηγορία

Το Υπουργείο Εργασίας, εκτός από τα προγράμματα που απευθύνονται στις νεότερες ηλικιακά κατηγορίες, υλοποιεί προγράμματα ευρύτερης στόχευσης, προς τους ωφελούμενους **συμπεριλαμβανομένων και των ανέργων νέων**.

Λαμβάνοντας υπόψη την υφεσιακή κατάσταση της οικονομίας και το γεγονός ότι ο ιδιωτικός τομέας δεν έχει ακόμη τη δυνατότητα να δημιουργήσει επαρκή αριθμό θέσεων εργασίας, υλοποιούνται **προγράμματα εγγυημένης απασχόλησης στον δημόσιο τομέα με έμφαση στους μακροχρόνια ανέργους** (κυρίως προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα σε όλους τους δήμους της χώρας²⁴) για την υποστήριξη των ανέργων, την

²⁴ Επίσης, υλοποιείται *Ειδικό πρόγραμμα απασχόλησης 4.000 μακροχρόνια ανέργων στον δημόσιο τομέα της υγείας*. Η συνολική χρονική διάρκεια απασχόλησης των ωφελουμένων ορίζεται σε 24 μήνες.

ένταξη τους στην αγορά εργασίας και την ταυτόχρονη αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται προς τους πολίτες.

Τα **προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα** στους δήμους, περιφέρειες τις προσφυγικές δομές, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και κοινωνικά κέντρα, ανασχεδιάστηκαν και έχουν, πλέον, επίκεντρο τον άνεργο καθώς συνδέουν τη θέση εργασίας με την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ώστε να καταστεί δυνατή η βιώσιμη ένταξη του στην αγορά εργασίας. Παρέχουν στους ωφελουμένους 8μηνη απασχόληση, με πλήρη ασφαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα όπως κατοχυρώθηκαν έπειτα από νομοθετική ρύθμιση του Υπουργείου Εργασίας [τροποποίηση των διατάξεων του Ν.4152/2013 (Α' 107)] καθώς και τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε κατάρτιση, η οποία συνοδεύεται από πιστοποίηση των προσόντων που αποκτώνται.

Επίσης, υλοποιούνται **προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας**. Ενδεικτικά:

- Πρόγραμμα επιχορήγησης της **πρώτης πρόσληψης μισθωτού-ών** από αυτοαπασχολούμενους νέους και επιχειρήσεις νέων, ηλικίας έως 35 ετών που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα. Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων μισθωτής εργασίας μέσω της ενίσχυσης της νεανικής επιχειρηματικότητας. Το πρόγραμμα παρέχει επιχορήγηση μέσω του ΟΑΕΔ (50% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους) σε αυτοαπασχολούμενους νέους και επιχειρήσεις νέων ηλικίας έως 35 ετών, που δεν απασχολούν και δεν είχαν απασχολήσει στο παρελθόν προσωπικό, για την πρώτη πρόσληψη ανέργων σε θέσεις μισθωτής εργασίας πλήρους απασχόλησης. Η διάρκεια του συνολικού προγράμματος ανέρχεται στους δεκαοκτώ (18) μήνες για την πρόσληψη ανέργων ηλικίας έως 29 ετών και στους δώδεκα (12) μήνες για την πρόσληψη ανέργων ηλικίας 30 ετών και άνω. Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 114 εκ € (2018-2021) και καλύπτεται από εθνικούς πόρους.

4.1.5. Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την Εγγύηση για τη Νεολαία

Στο πλαίσιο της συμφωνίας χρηματοδότησης VS/2016/0105 με τον τίτλο Youth Guarantee "Three steps to finding a job" που υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τέθηκε σε ισχύ στις 20 Απριλίου 2016, το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, τον ΟΑΕΔ και τον Δήμο Αιγάλεω ανέλαβε την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο της Εγγύησης για τη Νεολαία (χρηματοδότηση από το πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI-PROGRESS)).

Ειδικότερα, το **Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**, ως επικεφαλής φορέας του εταιρικού σχήματος, ανέλαβε τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη της ιστοσελίδας www.youthguarantee.gr με σκοπό την ενιαία παροχή πληροφόρησης για τις παρεμβάσεις του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Εγγύηση για τη Νεολαία αλλά και για θέματα θεσμικής φύσεως π.χ. ισχύουσα νομοθεσία για την εργασία ανηλίκων, την πρακτική άσκηση και τη μαθητεία κ.ο.κ.

Επιπλέον, το Υπουργείο Εργασίας ανέλαβε την παραγωγή και μετάδοση ενός τηλεοπτικού και ενός ραδιοφωνικού μηνύματος, τη διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων καθώς και την παραγωγή και διανομή έντυπου πληροφοριακού υλικού. Με τη διοργάνωση της διημερίδας από το Υπουργείο Εργασίας, **(19-20/10/2017)** με θέμα: **«Επενδύοντας στους νέους: Κάνοντας τη διαφορά στην υποστήριξη της απασχόλησης μέσω των εγγυήσεων για τη νεολαία»** συμπληρώθηκε ο κύκλος των δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα της ευρωπαϊκής ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία.

Το **Υπουργείο Παιδείας** ανέλαβε τη σύσταση τριών (3) ομάδων που αποτελούνταν από δύο (2) μέλη η καθεμία και ανέλαβαν την παροχή ενημέρωσης και εξατομικευμένης καθοδήγησης σε νέους από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (ΕΚΟ) ηλικίας 15-24 ετών με μειονοτικό και/ή μεταναστευτικό υπόβαθρο για την ένταξη τους στο πρόγραμμα της Εγγύησης για τη Νεολαία. Μέσω της δράσης αυτής επιδιώχθηκε η αύξηση του αριθμού των νέων που ολοκληρώνουν την τυπική εκπαίδευση, η αύξηση των νέων που παρακολουθούν τα προγράμματα των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, και η αύξηση των νέων που εντάσσονται σε προγράμματα μαθητείας και κατάρτισης με στόχο να μειωθεί ο αριθμός των NEETs στις ομάδες στόχου.

Ο **ΟΑΕΔ** στο πλαίσιο των στοχευμένων δράσεων επικοινωνίας που υλοποιεί σε συνεργασία με άλλους φορείς, ολοκλήρωσε την πραγματοποίηση μίας πιλοτικής δράσης ενημέρωσης, προσέλκυσης και ενεργοποίησης Ε.Α.Ε.Κ. στον Δήμο Περιστερίου. Επίσης, υλοποίησε Εργαστήρια Ευαισθητοποίησης και Ενεργοποίησης νέων Ε.Α.Ε.Κ., που στόχο έχουν την άμεση και ολοκληρωμένη πληροφόρηση των ανέργων για την παροχή των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών που προσφέρει ο Οργανισμός.

Τέλος, ο **Δήμος Αιγάλεω** ολοκλήρωσε τη διεξαγωγή έρευνας πεδίου σε συνεργασία με το ΤΕΙ Αθήνας για την καταγραφή των αναγκών των νέων 15-24 ετών και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας στο πλαίσιο ενός θεματικού εργαστηρίου. Παράλληλα, στο πλαίσιο της συνολικής δράσης λειτούργησε σταθμός ενημέρωσης στην Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αιγάλεω και πραγματοποιήθηκε ανοιχτή ενημερωτική εκδήλωση στο Δήμο Αιγάλεω.

Επιπλέον, επίσης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI) εγκρίθηκε στον άξονα Progress το έργο με τίτλο: "NEETs ON BOARD", συνολικού προϋπολογισμού 315.814,43€ (80% από πόρους του EaSI και 20% από πόρους του ΠΔΕ). Το έργο υλοποιήθηκε από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Τομέα Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας, με εταίρους:

- τον Δήμο Πειραιά και
- την Αναπτυξιακή Πελοποννήσου «ΠΑΡΝΩΝΑΣ Α.Ε.»

Οι περιοχές παρέμβασης είναι οι ακόλουθες: Δήμοι Πειραιά, Σαλαμίνας, Αίγινας, Πόρου, Σπετσών, Ύδρας, Νότιας Κυνουρίας, Βόρειας Κυνουρίας, Ευρώτα και Μονεμβασίας.

Βασικός στόχος της πρότασης ήταν να **ενεργοποιήσει και να ενημερώσει την ομάδα των νέων μεταξύ 15-24 ετών, που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, εργασίας και κατάρτισης (NEETs)**, στις συγκεκριμένες περιοχές παρέμβασης, για τα οφέλη που μπορεί να έχουν από τη συμμετοχή τους σε δράσεις που θα αφορούν συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία, πρακτική άσκηση, ευκαιρίες απασχόλησης ή προσφορά εργασίας στον τομέα της «γαλάζιας ανάπτυξης» ("BlueGrowth"), όπως ναυπήγηση/ναυπηγοεπισκευή πλοίων,

κατασκευή σκαφών, ναυτιλιακός εξοπλισμός, νέες τεχνολογίες σε πλοία, θαλάσσιο και παράκτιο τουρισμό, κρουαζιέρα, υδατοκαλλιέργεια καθώς και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, το έργο επικεντρώθηκε: α) στον εντοπισμό των NEETs στις περιοχές παρέμβασης με τη βοήθεια των τοπικών υπηρεσιών απασχόλησης, φορέων κοινωνικής πολιτικής, ΜΚΟ, κλπ. και στην ενημέρωσή τους για τις δυνατότητες που παρέχονται μέσα από τη συμμετοχή τόσο στο έργο όσο και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης της Εγγύησης για τη Νεολαία και β) στην ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών και τη δικτύωση των τοπικών φορέων οικονομικής ανάπτυξης στους άξονες Γαλάζια και Κοινωνική Οικονομία, και τη «δέσμευσή» τους για την υλοποίηση πολιτικών ή δράσεων για την καθοδήγηση, εκπαίδευση, κατάρτιση, προώθηση της απασχόλησης των NEETs.

Το έργο περιελάμβανε τις ακόλουθες δράσεις:

- Διοργάνωση δύο (2) εργαστηρίων διαβούλευσης (ένα στην περιοχή του Πειραιά και ένα στην περιοχή του Ναυπλίου)
- Σύναψη Συμφώνων/Μνημονίων συνεργασίας
- Εκπόνηση Μελέτης διερεύνησης επιχειρηματικού περιβάλλοντος, προσδιορισμού αναγκών, ανάλυσης αγορών και προϊόντων/υπηρεσιών στον τομέα της γαλάζιας ανάπτυξης και της Κοινωνικής Οικονομίας,
- Ανάλυση των αποτελεσμάτων της μελέτης στον τομέα της γαλάζιας ανάπτυξης και της Κοινωνικής Οικονομίας και ανάπτυξη προτάσεων πολιτικής (policy paper) για τη δημιουργία καινοτόμων προγραμμάτων δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Εγγύησης για τη Νεολαία,
- Ενέργειες κινητοποίησης, διάχυσης και προβολής (ενημερωτικές συναντήσεις με τον ΟΑΕΔ – ΚΠΑ τοπικούς φορείς, Παραγωγή και διανομή 6.000 Απολογιστικών φυλλαδίων του έργου, δημιουργία ραδιοφωνικών σποτ και διενέργεια συνεντεύξεων σε τοπικά ΜΜΕ, Έκθεση με τις πέντε (5) περιπτώσιολογικές μελέτες/καλές πρακτικές συμμετοχής ωφελουμένων σε δράσεις Youth Guarantee.

4.2 Προγραμματισμένες Δράσεις

Βασικός στόχος της στρατηγικής ανάπτυξης για το μέλλον (2018)²⁵, είναι η αύξηση της απασχόλησης, προσφέροντας όχι μόνο περισσότερες, αλλά και καλύτερες θέσεις εργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση των ανθρώπινων πόρων -και ειδικότερα των πιο ειδικευμένων- στην οικονομία, αντιστρέφοντας την τάση μετανάστευσης και περιορίζοντας την περαιτέρω μείωση του πληθυσμού της χώρας.

Η μείωση της ανεργίας των νέων και η καταπολέμηση του φαινομένου του brain-drain αποτελεί βασικό στόχο του Υπουργείου Εργασίας με έμφαση στην αξιοποίηση του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού της χώρας, ώστε να αυξηθούν οι δυνατότητες ανάπτυξης των βασικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας: μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα, ενέργεια, κυκλική οικονομία, αγροδιατροφικός τομέας, μεταποίηση, ναυτιλία, φαρμακευτική βιομηχανία, υγεία και περιβάλλον, τουρισμός και πολιτισμός.

²⁵ Ελληνική Δημοκρατία, η κυβέρνηση, «Ελλάδα: Μια στρατηγική ανάπτυξης για το μέλλον», Ιούλιος 2018

Στο πλαίσιο αυτό έχουν σχεδιαστεί και πρόκειται να υλοποιηθούν εντός των προσεχών ετών μια σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις και νέες δράσεις²⁶ για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Αφενός, οι θεσμικές παρεμβάσεις αφορούν στην επαναρύθμιση της αγοράς εργασίας στην κατεύθυνση της επαναφοράς βασικών αρχών του συλλογικού εργατικού δικαίου σε ευθυγράμμιση με τις ευρωπαϊκές βέλτιστες πρακτικές. Αφετέρου, επιδιώκεται η σύζευξη του νέου και υψηλά καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού, που βρίσκεται εκτός παραγωγικής διαδικασίας, με την αγορά, μέσα από δράσεις που έχουν αναπτυξιακό προσανατολισμό και στηρίζουν κλάδους που σχετίζονται με την εισαγωγή καινοτομιών.

Όπως υπογραμμίζεται και στην ετήσια έκθεση του ΕΙΕΑΔ για το 2018 “Οι επιχειρήσεις, που δημιούργησαν καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες, τείνουν να προβλέπουν αύξηση της απασχόλησης [...] διαφαίνεται συνεπώς σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στην εισαγωγή καινοτομιών και την αύξηση της απασχόλησης”. Συνοψίζοντας, οι ενέργειες που έχουν αναληφθεί σε επίπεδο θεσμικών μεταρρυθμίσεων και δράσεων στο πλαίσιο ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με επίκεντρο τη νεολαία, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ενσωμάτωση των νέων ανέργων στην αγορά εργασίας, με τρόπο που να επιτυγχάνονται οι αναπτυξιακοί στόχοι της χώρας με όρους κοινωνικής βιωσιμότητας.

4.2.1. Θεσμικές Μεταρρυθμίσεις

Σχεδιάζεται η θεσμοθέτηση νέου αυξημένου κατώτατου μισθού από τις αρχές του 2019 και ο οποίος θα ισχύει χωρίς ηλικιακές διακρίσεις, μετά από τον κοινωνικό διάλογο που θα πραγματοποιηθεί και τη συμβολή επιστημονικών φορέων αναφορικά με την επίπτωση που θα έχει η αύξηση του μισθού σε διάφορα μεγέθη της οικονομίας.

Παράλληλα θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις όπως η μεγάλη μείωση έως και μηδενισμός των ασφαλιστικών εισφορών των μισθωτών έως 25 ετών η οποία αναμένεται να ξεκινήσει να εφαρμόζεται από 1-1-2019 κατά 50% και κατά 100% για το 2020, προκειμένου να δημιουργηθούν κίνητρα για την εργασία των νέων, για τον επαναπατρισμό των νέων επιστημόνων και την αντιστροφή του braindrain, σε αντιστάθμισμα της αύξησης του κατώτατου μισθού.

4.2.2. Προγράμματα Δημιουργίας Νέων Θέσεων Εργασίας

Τα προγράμματα απευθύνονται κυρίως σε νέους επιστήμονες που είτε θα εργαστούν σε δημόσιες υπηρεσίες είτε θα εργαστούν στον ιδιωτικό τομέα.

Ειδικότερα, έχει καταρτιστεί και θα υλοποιηθεί άμεσα **ειδικό πρόγραμμα απασχόλησης για 5.500 άνεργους πτυχιούχους ανώτατων εκπαιδευτικών και τεχνολογικών ιδρυμάτων, ηλικίας 22-29 ετών, σε Υπουργεία και εποπτευόμενους δημόσιους φορείς** και οι οποίοι δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Το πρόγραμμα έχει διπλό στόχο: α) την άμεση αντιμετώπιση της ανεργίας και της αδυναμίας πρόσβασης στην αγορά εργασίας των νέων πτυχιούχων που συνεχίζουν να πλήττονται από την παρατεταμένη οικονομική κρίση, βάσει των στοιχείων της εγγεγραμμένης ανεργίας του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και β) την αντιμετώπιση του φαινομένου διαρροής επιστημονικού δυναμικού νεαρής ηλικίας σε άλλες χώρες προς αναζήτηση εργασίας το οποίο προκαλεί σοβαρές επιπτώσεις στην απασχόληση και στην ελληνική οικονομία γενικότερα ενώ παράλληλα αναμένεται να συμβάλει στη θεσμική αναβάθμιση των δημοσίων υπηρεσιών.

²⁶ Όπως στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ο ΟΑΕΔ, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος, καλύπτει:α) τις ακαθάριστες αποδοχές (εισφορές ασφαλισμένου και καθαρές αμοιβές) των ωφελουμένων που απασχολούνται στο φορέα υποδοχής και β) τις ασφαλιστικές - εργοδοτικές εισφορές του φορέα υποδοχής για συνολική διάρκεια απασχόλησης των ωφελουμένων δώδεκα (12) μηνών.

Οι ακαθάριστες μηνιαίες αμοιβές των ωφελουμένων ορίζονται:

α) για την κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) έως 1.040 ευρώ και
β) για την κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) έως 990 ευρώ ενώ για τους ωφελούμενους οι οποίοι διαθέτουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών οι ανωτέρω αμοιβές προσαυξάνονται μηνιαίως κατά πενήντα (50) ευρώ ή εκατό (100) ευρώ αντιστοίχως.

Η μέγιστη δαπάνη για την εφαρμογή του προγράμματος προβλέπεται να ανέλθει συνολικά έως το ποσό των 90.000.000,00 € και θα καλυφθεί από εθνικούς πόρους (2018-2020).

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα ευρύτερης στόχευσης, το Υπουργείο Εργασίας πρόκειται να υλοποιήσει **πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 10.000²⁷ νέων ανέργων**, αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) και παραγωγικής δραστηριότητας. Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης, μέσω της πρόσληψης 10.000 ανέργων επιστημόνων, κατόχων πτυχίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ή/και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα και δραστηριοποιούνται στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, στους τομείς έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) και παραγωγικής δραστηριότητας.

Η διάρκεια της επιχορήγησης του προγράμματος ορίζεται στους δεκαπέντε (15) μήνες. Μετά τη λήξη των δεκαπέντε (15) μηνών η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει την/τις θέση/εις εργασίας για επιπλέον τρεις (3) μήνες. Οι επιχειρήσεις επιχορηγούνται για κάθε άτομο που υπάγεται στο πρόγραμμα από την ημερομηνία πρόσληψής του. Ως ποσό επιχορήγησης ορίζεται το 50% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους του ωφελούμενου με ανώτατο όριο ως εξής:

- τα 600 ευρώ μηνιαίως για τους κατόχους πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- τα 700 ευρώ για τους κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου
- τα 800 ευρώ για κατόχους διδακτορικού τίτλου.

Για την υλοποίηση του προγράμματος θα προκληθεί δαπάνη ύψους 112.000.000,00 € (2019-2021) η οποία θα καλυφθεί από εθνικούς πόρους.

4.2.3. Προγράμματα κατάρτισης

Έχει εξειδικευτεί και πρόκειται να υλοποιηθεί στο επόμενο διάστημα η δράση **Συμβουλευτικής Υποστήριξης, Κατάρτισης, Πιστοποίησης και Προώθησης στην Απασχόληση ανέργων νέων ηλικίας 25-29 ετών στον κλάδο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών** για 1.200 ωφελούμενους, με προϋπολογισμό

²⁷ Έχει αρχίσει η υλοποίηση της α φάσης για 6000 ανέργους προϋπολογισμού 73.500.000€.

9.038.701€ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση 2014-2020» και χρηματοδοτείται από την ΠΑΝ.Η δράση απευθύνεται σε: Πτυχιούχους ΑΕΙ & ΤΕΙ (από Σχολές και Τμήματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών καθώς και από Σχολές και Τμήματα Θετικών Επιστημών) και Πτυχιούχους ΙΕΚ & ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ σε ειδικότητες του κλάδου Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ενώ περιλαμβάνει:

- τον εντοπισμό των αναγκών των επιχειρήσεων του κλάδου ΤΠΕ σε ειδικότητες και δεξιότητες
- την παροχή εξατομικευμένης επαγγελματικής συμβουλευτικής υποστήριξης προς τους ωφελούμενους
- την υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης με βάση τη διάγνωση του γνωστικού υπόβαθρου των ωφελουμένων και ανάλογα με το γνωστικό τους επίπεδο
- την πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των καταρτισθέντων.

Παράλληλα, σχεδιάζεται η **νέα γενιά ολοκληρωμένων παρεμβάσεων** για κατάρτιση, πιστοποίηση, πρακτική άσκηση και επιδότηση νέων θέσεων εργασίας. Οι καταρτίσεις και πρακτικές ασκήσεις είναι συνδεδεμένες με δυναμικούς κλάδους της παραγωγικής δραστηριότητας, όπως αυτοί έχουν αναδειχθεί στο αναπτυξιακό σχέδιο Ελλάδας: Αναπτυξιακή Στρατηγική για το μέλλον. Ο συνολικός προϋπολογισμός των παρεμβάσεων είναι 90 εκατομμύρια ευρώ και θα αφορά **16.000 νέους**. Οι δράσεις οι οποίες αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από την ΠΑΝ (υπό εξειδίκευση) είναι οι ακόλουθες:

1. Παρέμβαση επαγγελματικής ενδυνάμωσης σε 10.000 ανέργους ηλικίας 18-29 (κατάρτιση, πρακτική, πιστοποίηση), στους τομείς της αγροδιατροφής, μεταποίησης, κυκλικής οικονομίας, προϋπολογισμού 40.246.666,00 €.
2. Δράσεις κατάρτισης σε ΤΠΕ 3.000 επιστημόνων θετικής, τεχνολογικής, οικονομικής κατεύθυνσης ηλικίας 24-29 ετών, προϋπολογισμού 16.098.000,00€.
3. Στοχευμένη κατάρτιση και πιστοποίηση 3.000 ανέργων θεωρητικών σπουδών ηλικίας 22-29 ετών σε κλάδους αιχμής, προϋπολογισμού 16.098.000,00€.

4.2.4. Δράσεις επιχειρηματικότητας

Για την υποστήριξη της αυταπασχόλησης έχουν σχεδιαστεί και θα υλοποιηθούν:

- 1. Πιλοτικό Πρόγραμμα υποστήριξης επιχειρηματικών σχεδίων ανέργων νέων ηλικίας 18-29 ετών²⁸.** Η δράση απευθύνεται σε 5.000 άνεργους νέους ηλικίας 18 μέχρι 29 ετών με προϋπολογισμό 1.498.800 €.

Το Πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους και στόχο έχει τη συγκρότηση ενιαίου περιβάλλοντος συμβουλευτικής και καθοδήγησης των νέων ηλικίας 18-29 ετών ώστε να καταρτίσουν και να υλοποιήσουν βιώσιμα επιχειρηματικά σχέδια στο δεδομένο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Οι επιχειρηματικές ιδέες αξιολογούνται ως προς την ωριμότητά τους από Ομάδα Αξιολογητών (ΟΑΕΔ και Κοιν. Εταίρων) με βάση προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και επιλέγονται οι 3.000 πιο ώριμες επιχειρηματικές

²⁸ Πιλοτικό πρόγραμμα υποστήριξης επιχειρηματικών σχεδίων ανέργων νέων ηλικίας 18-24 ετών για 1950 ωφελούμενους, με προϋπολογισμό 524.580€. Πιλοτικό πρόγραμμα υποστήριξης επιχειρηματικών σχεδίων ανέργων νέων ηλικίας 25-29 ετών για 1.050 ωφελούμενους, με προϋπολογισμό 974.220€.

ιδέες για καθοδήγηση ώστε οι ωφελούμενοι να προβούν στην κατάρτιση ολοκληρωμένων Επιχειρηματικών Σχεδίων. Μετά την ολοκλήρωση της ανωτέρω δράσης θα ακολουθήσει **πρόγραμμα επιχορήγησης ανέργων νέων ηλικίας 18-29 ετών προκειμένου να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση.**

2. Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για 800 άνεργους νέους 18-24 ετών με προϋπολογισμό 13.888.000 € και πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για 1.700 άνεργους νέους 25-29 ετών προϋπολογισμού 29.512.000 €.

Στο πλαίσιο ξεχωριστής δράσης με τίτλο **πρόγραμμα συμβουλευτικής για την επιχειρηματικότητα νέων**, προβλέπεται η παροχή υπηρεσιών mentoring σε 2.500 ωφελούμενους στους οποίους θα έχει εγκριθεί η χρηματοδότηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων στο πλαίσιο του προγράμματος²⁹. Οι υπηρεσίες mentoring θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους (συνολικός προϋπολογισμός 750.000€).

Οι δράσεις επιχειρηματικότητας θα συγχρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση 2014-2020» από την ΠΑΝ.

4.2.5. Δράσεις ολοκληρωμένης παρέμβασης

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για τόνωση των βασικών τομέων αιχμής της ελληνικής οικονομίας, πρόκειται να υλοποιηθούν δράσεις ολοκληρωμένης παρέμβασης για νέους 18-29 ετών μείγματος προγραμμάτων υποστήριξης, κατάρτισης και ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε συγκεκριμένες ειδικότητες που αφορούν τους τομείς αιχμής της Ελληνικής οικονομίας με βασική επιδίωξη την αύξηση της απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης & βελτίωση των δεξιοτήτων των νέων NEETS 18 έως 24 ετών & 25 έως 29 ετών.

Πιο συγκεκριμένα θα υλοποιηθούν ολοκληρωμένες δράσεις/παρεμβάσεις για τις συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται πλέγμα δράσεων προετοιμασίας για προώθηση στην απασχόληση (λ.χ. συμβουλευτική, mentoring, επαγγελματικός προσανατολισμός, κατάρτιση, προώθηση στην απασχόληση, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κλπ).

Παρακάτω αναλύονται οι δράσεις ολοκληρωμένης παρέμβασης που έχουν ήδη εξειδικευτεί και θα υλοποιηθούν στο προσεχές διάστημα.

1. Δράσεις ολοκληρωμένης παρέμβασης για νέους άνεργους ηλικίας έως 29 ετών

Το έργο αποτελείται από δύο δράσεις και στοχεύει στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σε συγκεκριμένες επαγγελματικές ειδικότητες σε ζήτηση, 4.500 ανέργων νέων έως 29 ετών με πολύ χαμηλά προσόντα στους οποίους θα δοθεί η δυνατότητα απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης μετά από εξατομικευμένη διαγνωστική διαδικασία. Ο συνολικός

²⁹ Η δράση απευθύνεται σε περίπου 800 άνεργους νέους ηλικίας 18-24 ετών, με προϋπολογισμό 240.000 € και σε 1.700 άνεργους νέους ηλικίας 25-29 ετών, με προϋπολογισμό 510.000 € αντίστοιχα

προϋπολογισμός του έργου θα ανέλθει σε 25.485.000,00€ και θα χρηματοδοτηθεί από πόρους της ΠΑΝ.

1α. Δράση επιχορήγησης επιχειρήσεων για τη απασχόληση ανέργων ηλικίας έως 29 ετών

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρόσληψη 4.500 ανέργων νέων ηλικίας έως 29 ετών, αποφοίτων υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή Γενικού Λυκείου, από ιδιωτικές επιχειρήσεις, Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα, σε θέσεις εργασίας συγκεκριμένων επαγγελματικών ειδικοτήτων (τεχνικές και του τομέα των υπηρεσιών) στις οποίες μπορούν να προσληφθούν χωρίς να απαιτείται πτυχίο επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι ειδικότητες αυτές έχουν προσδιορισθεί με βάση την κατά ΕΙΕΑΔ δυναμική των επαγγελμάτων, καθώς και το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης (Γυμνάσιο – Λύκειο) που απαιτείται για τη σωστή εκτέλεση των καθηκόντων αλλά και την ύπαρξη σχημάτων Πιστοποίησης των αποκτηθεισών δεξιοτήτων και προσόντων. Η σύζευξη των ανέργων με τις επιχειρήσεις θα υλοποιηθεί από τους εργασιακούς συμβούλους του ΟΑΕΔ.

Η διάρκεια της δράσης ανέρχεται συνολικά στους 14 μήνες (10 μήνες επιχορήγησης και 4 μήνες δέσμευση). Κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης οι ωφελούμενοι παρακολουθούν πρόγραμμα κατάρτισης, σύμφωνα με τις ανάγκες τους, όπως αυτές θα διαγνωσθούν κατά την απασχόλησή τους στην επιχείρηση. Η επιχορήγηση ανέρχεται στο ποσό των 360 ευρώ ανά μήνα και αναφέρεται στο μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος εργασίας.

1β. Δράση Κατάρτισης/Συμβουλευτικής και πιστοποίησης αποκτηθεισών γνώσεων και δεξιοτήτων

Δικαιούχοι επιχορήγησης και για την κατάρτιση είναι οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην «Δράση επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων ηλικίας έως 29 ετών». Κατά τη διάρκεια της απασχόλησης των ωφελουμένων που συμμετέχουν στην προαναφερόμενη Δράση, θα πραγματοποιηθεί διάγνωση αναγκών κατάρτισης όλων των ωφελουμένων, που θα υλοποιηθεί από τους Εργασιακούς Συμβούλους του ΟΑΕΔ και θα περιλαμβάνει συνεντεύξεις, τόσο με τους ωφελούμενους όσο και με τον υπεύθυνο εκ μέρους της επιχείρησης. Σκοπός της διάγνωσης είναι η προώθηση των ωφελουμένων αμέσως μετά στο κατάλληλο πρόγραμμα κατάρτισης, ανάλογα με τις ατομικές εκπαιδευτικές τους ανάγκες.

Τα προγράμματα κατάρτισης θα καλύψουν τις διαγνωσθείσες ανάγκες των ωφελουμένων, τόσο σε κάθετες επαγγελματικές, όσο και σε οριζόντιες δεξιότητες (ξένη γλώσσα, χειρισμός Η/Υ, soft skills), οι οποίες είναι απαραίτητες για την καλύτερη άσκηση των καθηκόντων τους στις επαγγελματικές ειδικότητες στις οποίες απασχολούνται. Η κατάρτιση θα υλοποιηθεί από πιστοποιημένους ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς κατάρτισης οι οποίοι θα ενταχθούν σε σχετικό μητρώο κατόπιν ανοιχτής πρόσκλησης.

4.2.6. Ειδικές δράσεις ένταξης στην απασχόληση για νέους/-ες με αναπηρία

Η Ελλάδα συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-28 σε ό,τι αφορά τα άτομα με αναπηρία, εμφανίζει δείκτες υψηλής ανισότητας ως προς την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την εργασία, όπως αναφέρεται σε πρόσφατη μελέτη του ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ σε συνεργασία με την ΕΣΑΜΕΑ³⁰. Στην ίδια μελέτη, σημειώνεται πως η συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα παρουσιάζει σημαντικά υψηλότερες πιθανότητες να σταματήσει τη φοίτησή της στις χαμηλότερες βαθμίδες της εκπαίδευσης, κατέχει τον υψηλότερο δείκτη ανεργίας για τα άτομα με περιορισμό/αναπηρία ηλικίας από 16 έως & 64 ετών (37,2%) στην ΕΕ-28 και τον 2ο χαμηλότερο δείκτη απασχόλησης (30,5%), ενώ η ύπαρξη των κοινωνικών μεταβιβάσεων λειτουργεί ως αντίβαρο στην εκτόξευση της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων - εκτιμώντας ότι σε διαφορετική περίπτωση τα 3/5 των ατόμων με αναπηρία θα είχαν οδηγηθεί κάτω από το όριο της φτώχειας.

Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης θα υλοποιηθεί πράξη, με όρους ολοκληρωμένης παρέμβασης και εξατομικευμένης προσέγγισης, η οποία συμβάλλει στην προώθηση της επαγγελματικής και κατ' επέκταση κοινωνικής ένταξης 3.000 ατόμων με αναπηρία ηλικίας 18-29 ετών. Η πράξη στο σύνολό της υποστηρίζεται από πέντε (5) διαφορετικά υποέργα που συνδέονται μεταξύ τους. Στόχος αυτών είναι η ομαλή και αποτελεσματική ένταξη των ωφελούμενων στον κόσμο της εργασίας μέσω της δημιουργίας προϋποθέσεων και κατάλληλων συνθηκών προκειμένου να δοθεί η ευκαιρία στην ομάδα στόχο να αποκτήσει επαγγελματική κατάρτιση και εργασιακή εμπειρία, η οποία θα διευκολύνει την ένταξή της στον κόσμο της εργασίας.

Για πρώτη φορά θα δημιουργηθεί ένα «Ηλεκτρονικό Μητρώο/Σύστημα Διαχείρισης και παρακολούθησης ωφελούμενων», το οποίο θα είναι προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρία και στοχεύει στην παρακολούθηση της προόδου των ωφελούμενων σε όλα τα στάδια εφαρμογής της πράξης, ήτοι από την αρχική προσέγγιση των ωφελούμενων, την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης, κατά τη διάρκεια της κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, μέχρι την προώθησή τους στην απασχόληση για την ομαλή και αποτελεσματική ένταξή τους στον κόσμο της εργασίας. Το εν λόγω μητρώο θα συμβάλλει στον καλύτερο συντονισμό της πράξης πανελλαδικά, στην ανταλλαγή πληροφοριών και καλών πρακτικών μεταξύ των Εργασιακών Συμβούλων, στην αντιμετώπιση κρίσεων κ.λπ.

Η πράξη θα περιλαμβάνει ένα πρότυπο σύστημα υποστήριξης της ομάδα στόχου, όπου εξειδικευμένοι εργασιακοί σύμβουλοι θα παρέχουν 4 συνεδρίες καθ' όλη την διάρκεια του προγράμματος. Θα καταρτιστεί επιπροσθέτως επικοινωνιακό σχέδιο δράσης στο οποίο θα εξειδικεύονται τόσο η επικοινωνιακή στρατηγική και στοχοθέτηση των ενεργειών δημοσιότητας/ευαισθητοποίησης όσο και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου να επιτευχθεί: i) η καλύτερη δυνατή διάχυση για την προσέγγιση των δυνητικά ωφελούμενων, ii) η δημοσιοποίηση της λειτουργίας του «Ηλεκτρονικού Μητρώου Επιχειρήσεων» στους εργοδότες για την εγγραφή τους σε αυτό. Όλες οι ενέργειες δημοσιότητας θα είναι προσβάσιμες στην ομάδα στόχο. Η πράξη αναμένεται να χρηματοδοτηθεί από την ΠΑΝ.

³⁰ Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ σε συνεργασία με το «Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας» της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, *Ετήσια Έκθεση 2017-2018 για την Εκπαίδευση του με θέμα: «Βασικά μεγέθη Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης: Διακρίσεις και Ανισότητες στην Εκπαίδευση και στην Εργασία»*

4.2.7. Πιλοτικές Δράσεις

Ο ΟΑΕΔ και το **Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα υλοποιήσουν ένα πιλοτικό πρόγραμμα για ανέργους νέους 18-29 ετών, προϋπολογισμού 1.050.000 € (εθνικοί πόροι)**. Με δεδομένο ότι το Ατομικό Σχέδιο Δράσης (ΑΣΔ) χτίζεται με βάση την τμηματοποίηση και είναι προσαρμοσμένο στις εξατομικευμένες ανάγκες του ανέργου, αναλόγως της ομάδας κατάταξης που θα επιλεγεί κάθε άνεργος, υφίσταται ένα πλέγμα προγραμμάτων Ε.Π.Α. αλλά και υπηρεσιών του ΟΑΕΔ στα οποία θα μπορεί να παραπεμφθεί.

Ειδικότερα, το πιλοτικό πρόγραμμα υλοποίησης ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με βάση τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των εγγεγραμμένων ανέργων του ΚΠΑ2 Καλλιθέας, έχει στόχο την ένταξη των ανέργων 18-29 ετών του Δήμου Καλλιθέας οι οποίοι συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή της νέας μεθοδολογίας: 'Ανάλυση χαρακτηριστικών ανέργων-Profiling', σε:

α. Πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και σε φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο) για 62 εγγεγραμμένους ανέργους του ΚΠΑ2 Καλλιθέας οι οποίοι συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή της νέας μεθοδολογίας: 'Ανάλυση χαρακτηριστικών ανέργων-Profiling' και ανήκουν στην ομάδα ανέργων που έχουν ανάγκη επαγγελματικής εμπειρίας.

β. Παροχή επαγγελματικής κατάρτισης για όσους έχει διαγνωστεί από τον εργασιακό σύμβουλο, η ανάγκη αναβάθμισης των γνώσεων και δεξιοτήτων τους. Η επαγγελματική κατάρτιση θα πραγματοποιηθεί από τη δομή επαγγελματικής κατάρτισης του ΟΑΕΔ.

γ. Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ωφελουμένων των δράσεων απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, κατάρτισης, καθώς και εγγεγραμμένων ανέργων έτοιμων για άμεση ένταξη στην αγορά εργασίας του ΚΠΑ2 Καλλιθέας, στο πλαίσιο της πιλοτικής δράσης 'Ανάλυση χαρακτηριστικών ανέργων-Profiling'.

Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης, με την πρόσληψη 62 ωφελουμένων προγραμμάτων απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, 36 ωφελουμένων προγραμμάτων κατάρτισης, καθώς και 30 εγγεγραμμένων ανέργων έτοιμων για άμεση ένταξη στην αγορά εργασίας, του ΚΠΑ2 Καλλιθέας, οι οποίοι συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή της νέας μεθοδολογίας: 'Ανάλυση χαρακτηριστικών ανέργων-Profiling', σε στοχευμένες δράσεις, έτσι όπως αυτές προέκυψαν από την ανωτέρω παρέμβαση.

5. Χρηματοδότηση

Για την Ελλάδα η αρχική συνολική χρηματοδότηση για την υλοποίηση των δράσεων της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) ανήλθε σε περίπου 393 εκ. €, εκ των οποίων 343 εκ. € χρηματοδοτούνται από το ειδικό κονδύλι της ΠΑΝ (171,5 εκ. €) και το αντίστοιχο ΕΚΤ (171,5 εκ. €) και 49,6 εκατ. ευρώ από εθνικούς πόρους (εθνική συμμετοχή στο αντίστοιχο ΕΚΤ).

Η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων - ΠΑΝ ενσωματώθηκε εντός του Ε.Π.«Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», ως

διακριτού άξονα του ανωτέρω Επιχειρησιακού Προγράμματος (Άξονας Προτεραιότητας 3) και υλοποιείται μέσω της Επενδυτικής Προτεραιότητας 8.2 “Βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, ειδικότερα για αυτούς που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης”.

Με το αναθεωρημένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», η χώρα μας ενισχύεται με πρόσθετους πόρους 78.903.761€, ποσό το οποίο βάσει Κανονισμού θα συμπληρωθεί ισόποσα από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και έτσι η συνολική χρηματοδότηση για την υλοποίηση των δράσεων της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) ανέρχεται σε περίπου 574 εκ € και αφορά δράσεις για άνεργους νέους 15-29 ετών.

6. Παρακολούθηση-Αξιολόγηση

Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Εγγύησης για τη Νεολαία γίνεται μέσω της ετήσιας συλλογής στοιχείων σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τους δείκτες που αναπτύχθηκαν από την Ομάδα Δεικτών της Επιτροπής Απασχόλησης (EMCO-IG), υιοθετήθηκαν από την EMCO το 2015 και αναθεωρήθηκαν τον Ιανουάριο του 2017. Το πλαίσιο Δεικτών για την Παρακολούθηση της Εγγύησης για τη Νεολαία περιλαμβάνει: α) μακροοικονομικούς δείκτες (*aggregate monitoring macroeconomic indicators*), που αντλούν στοιχεία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (LFS) της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), β) δείκτες άμεσης παρακολούθησης (*direct monitoring of YG delivery*) που αντλούν διοικητικά στοιχεία απευθείας από τα κράτη μέλη και γ) δείκτες παρακολούθησης των ωφελουμένων μετά την έξοδό τους από το σχήμα της Εγγύησης για τη Νεολαία (*follow-up of individuals who have exited the YG preparatory phase*)³¹.

Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων της παροχής των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και των αλλαγών που προωθούνται, το Υπουργείο Εργασίας προωθεί τη δημιουργία πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης των ΕΠΑ, το οποίο στηρίζεται στην αξιοποίηση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων (ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ», ΟΠΣ-ΟΑΕΔ, Μηχανισμός Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, LMP βάση δεδομένων), τον καθορισμό και την επιλογή κατάλληλων δεικτών καθώς και τη σύνταξη τυποποιημένων εκθέσεων παρακολούθησης. Για την υλοποίηση του έργου υπάρχει συνεργασία του Υπουργείου Εργασίας με την Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SRSS)³² και την Παγκόσμια Τράπεζα.

6.1. Αξιολόγηση της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων

Στο πλαίσιο των εξωτερικών αξιολογήσεων των πράξεων που χρηματοδοτούνται από την ΠΑΝ, εκπονήθηκε μελέτη, βασισμένη σε έρευνα του 2016, από το ΙΝΕ ΓΣΕΕ «Αξιολόγηση των Παρεμβάσεων της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων-αξιολόγηση των Πράξεων που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα στο πλαίσιο της ΠΑΝ»³³ στην οποία προσεγγίζονται τα αξιολογικά κριτήρια του Σχεδιασμού/Στρατηγικής, της Υλοποίησης, της Αποτελεσματικότητας, της Αποδοτικότητας, των Επιπτώσεων και της Σύνδεσης με το

³¹ Βλ. σχετικά στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1161> αναφορικά με την πορεία υλοποίησης της Εγγύησης για τη Νεολαία και της ΠΑΝ ανά κράτος μέλος και σε επίπεδο Ε.Ε.

³² Structural Reform Support Service of the European Commission

³³ http://www.edulll.gr/wp-content/uploads/2016/10/PARADOTEO_G_INE_GSEE.pdf

Σύστημα «Εγγύηση για τη Νεολαία» Πράξεων της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, που έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται στον Άξονα Προτεραιότητας 8, Επενδυτική Προτεραιότητα 8.ii και Ειδικοί Στόχοι i, ii. Οι Πράξεις αυτές αφορούσαν:

- 1) Την Επιταγή Εισόδου για νέους 25-29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης, στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου και στις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου.
- 2) Την Επιταγή Εισόδου για νέους 18-24 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης, στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου και στις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου.
- 3) Την Επιταγή Εισόδου για νέους έως 29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις στον Κλάδο του Τουρισμού για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης, στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου και στις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αναφορικά με τον **Δείκτη Μακροπρόθεσμου Αποτελέσματος ΕΚΤ** για την ΠΑΝ, **το 21,6%** (516 άτομα) του συνόλου του δείγματος των ωφελουμένων της ΠΑΝ κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης και της αυτοαπασχόλησης, έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση ή την πρόωρη αποχώρησή τους από την Παρέμβαση της ΠΑΝ (δείκτης CR 06).

Αναφορικά με την **αξιολόγηση των θέσεων απασχόλησης** που κατείχαν οι ωφελούμενοι της ΠΑΝ έξι μήνες μετά την έξοδό τους από την Παρέμβαση, σημειώνεται ότι το 81% (382 άτομα) των ερωτηθέντων ωφελουμένων που εργάζονταν έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση ή την πρόωρη αποχώρησή τους από την Παρέμβαση έλαβαν μόνο μια προσφορά εργασίας ενώ το 19% (92 άτομα) δέχτηκαν περισσότερες από μια, με μέσο όρο τις 2 επιπλέον, προσφορές.

Ενδεικτικό της διασύνδεσης της ολοκλήρωσης του Προγράμματος, και κατά συνέπεια της συμβολής του στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των ωφελουμένων, αποτελεί ότι το 98% όσων εργάζονταν είχαν ολοκληρώσει το Πρόγραμμα.

Το 51% (239 άτομα) όσων συμμετείχαν και στο σκέλος της πρακτικής άσκησης έλαβαν προσφορά εργασίας από την επιχείρηση στην οποία την υλοποίησαν (επιχείρηση υποδοχής) με το 90% (214 άτομα) να αποδέχονται την προσφερόμενη θέση. Στο 84% (201 άτομα) αυτών των περιπτώσεων, η θέση εργασίας προσφέρθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος, δηλαδή καταγράφεται μετατροπή της πρακτικής άσκησης σε σύμβαση εξαρτημένης μισθωτής εργασίας. Στην αντίπερα όχθη, το 49% (227 άτομα) δέχτηκαν προσφορά εργασίας από κάποια άλλη επιχείρηση.

Αναφορικά με την αξιολόγηση των προγραμμάτων στο πλαίσιο της ΠΑΝ και της συμβολής τους στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των ωφελουμένων, σημειώνεται ότι ως κυριότερα δυνατά σημεία των Προγραμμάτων αναφέρονται η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας με την έννοια της προϋπηρεσίας, η θεωρητική κατάρτιση με τη διάσταση της διεύρυνσης γνώσεων, η πρακτική άσκηση στη βάση της απόκτησης επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων και η δικτύωση με επιχειρήσεις.

Στα αδύναμα σημεία των Παρεμβάσεων καταγράφονται το θεωρητικό σκέλος, η καθυστέρηση καταβολής των προβλεπόμενων επιδομάτων, η μικρή πιθανότητα εξεύρεσης εργασίας και η αναντιστοιχία της θεωρητικής επιμόρφωσης είτε με το αντικείμενο της

Σχέδιο Δράσης Εγγύησης για την Νεολαία

πρακτικής άσκησης είτε με τις σπουδές, το επαγγελματικό προσανατολισμό ή την ειδίκευση των ωφελούμενων.

7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΝ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ				
A. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ				
A/A	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
A.1	Συμβουλευτική υποστήριξη, Κατάρτιση, Πιστοποίηση και Προώθηση στην Απασχόληση άνεργων νέων ηλικίας 25-29 ετών στον κλάδο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	9.038.701	1.200	Η δράση απευθύνεται σε: Πτυχιούχους ΑΕΙ & ΤΕΙ (από Σχολές και Τμήματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών καθώς και από Σχολές και Τμήματα Θετικών Επιστημών) και Πτυχιούχους ΙΕΚ & ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ σε ειδικότητες του κλάδου Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ενώ περιλαμβάνει: τον εντοπισμό των αναγκών των επιχειρήσεων του κλάδου ΤΠΕ σε ειδικότητες και δεξιότητες, την παροχή εξατομικευμένης επαγγελματικής συμβουλευτικής υποστήριξης προς τους ωφελούμενους, την υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης με βάση τη διάγνωση του γνωστικού υπόβαθρου των ωφελουμένων και ανάλογα με το γνωστικό τους επίπεδο, την πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των καταρτισθέντων.
A.2	Προώθηση στην απασχόληση άνεργων νέων 25-29 ετών πτυχιούχων θετικής, τεχνολογικής και οικονομικής κατεύθυνσης, μέσω κατάρτισης στον κλάδο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	16.700.000	3.000	Η δράση θα απευθύνεται σε νέους πτυχιούχους σχολών θετικής, τεχνολογικής και οικονομικής κατεύθυνσης (εκτός πληροφορικής), ΑΕΙ και ΤΕΙ, και θα υλοποιηθεί με το σύστημα επιταγής κατάρτισης (training voucher), θα περιλαμβάνει δε την ακόλουθη δέσμη παρεμβάσεων: α) συμβουλευτική υποστήριξη, β) πρόγραμμα θεωρητικής κατάρτισης σε ειδικότητα του κλάδου ΤΠΕ, γ) πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που θα αποκτηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος κατάρτισης και δ) πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ				
A/A	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
B.1	Πιλοτικό Πρόγραμμα υποστήριξης επιχειρηματικών σχεδίων ανέργων νέων ηλικίας 18-29 ετών	1.498.800	3.000	Το Πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους και έχει στόχο τη συγκρότηση ενιαίου περιβάλλοντος συμβουλευτικής και καθοδήγησης των νέων ηλικίας 18-29 ετών ώστε να καταρτίσουν και να υλοποιήσουν βιώσιμα επιχειρηματικά σχέδια στο δεδομένο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Οι επιχειρηματικές ιδέες αξιολογούνται ως προς την ωριμότητά τους από Ομάδα Αξιολογητών (ΟΑΕΔ & Κοιν. Εταίρων) με βάση προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και επιλέγονται οι 3.000 πιο ώριμες επιχειρηματικές ιδέες για καθοδήγηση ώστε οι ωφελούμενοι να προβούν στην κατάρτιση ολοκληρωμένων Επιχειρηματικών Σχεδίων
B.2	Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για άνεργους νέους 18-29 ετών	43.400.000	2.500	Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας
B.3	Πρόγραμμα συμβουλευτικής για την επιχειρηματικότητα νέων	750.000	2.500	Οι υπηρεσίες mentoring θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους προς τους ωφελουμένους του προγράμματος «Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για άνεργους νέους 18-29 ετών»
Γ. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ				
A/A	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
Γ.1	Δράσεις ολοκληρωμένης παρέμβασης για νέους άνεργους ηλικίας έως 29 ετών	25.485.000	4.500	Το έργο αποτελείται από δύο δράσεις και στοχεύει στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σε συγκεκριμένες επαγγελματικές ειδικότητες σε ζήτηση, 4.500 ανέργων νέων έως 29 ετών με πολύ χαμηλά προσόντα στους οποίους θα δοθεί η δυνατότητα απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης μετά από εξατομικευμένη διαγνωστική διαδικασία

Α/Α	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
Γ.1α.	Δράση επιχορήγησης επιχειρήσεων για τη απασχόληση ανέργων ηλικίας έως 29 ετών		4.500	<p>Το πρόγραμμα περιλαμβάνει πρόσληψη ανέργων νέων ηλικίας έως 29 ετών, αποφοίτων υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή Γενικού Λυκείου, από ιδιωτικές επιχειρήσεις, Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα, σε θέσεις εργασίας συγκεκριμένων επαγγελματικών ειδικοτήτων (τεχνικές και του τομέα των υπηρεσιών) στις οποίες μπορούν να προσληφθούν χωρίς να απαιτείται πτυχίο επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι ειδικότητες αυτές έχουν προσδιορισθεί με βάση την κατά ΕΙΕΑΔ δυναμική των επαγγελμάτων, καθώς και το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης (Γυμνάσιο – Λύκειο) που απαιτείται για τη σωστή εκτέλεση των καθηκόντων αλλά και την ύπαρξη σχημάτων Πιστοποίησης των αποκτηθεισών δεξιοτήτων και προσόντων. Η σύζευξη των ανέργων με τις επιχειρήσεις θα υλοποιηθεί από τους εργασιακούς συμβούλους του ΟΑΕΔ</p>
Γ.1β.	Δράση Κατάρτισης/ Συμβουλευτικής και πιστοποίησης αποκτηθεισών γνώσεων και δεξιοτήτων			<p>Δικαιούχοι είναι οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην «Δράση επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων ηλικίας έως 29 ετών». Κατά τη διάρκεια της απασχόλησης των ωφελουμένων που συμμετέχουν στην προαναφερόμενη Δράση, θα πραγματοποιηθεί διάγνωση αναγκών κατάρτισης όλων των ωφελουμένων, από τους Εργασιακούς Συμβούλους του ΟΑΕΔ και θα περιλαμβάνει συνεντεύξεις, τόσο με τους ωφελούμενους όσο και με τον υπεύθυνο εκ μέρους της επιχείρησης. Τα προγράμματα κατάρτισης θα καλύψουν τις διαγνωσθείσες ανάγκες των ωφελουμένων, τόσο σε κάθετες επαγγελματικές, όσο και σε οριζόντιες δεξιότητες (ξένη γλώσσα, χειρισμός Η/Υ, soft skills)</p>

Δ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ				
A/A	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
Δ.1	Ειδικές δράσεις ένταξης στην απασχόληση για νέους/-ες με αναπηρία 18-29 ετών	27.123.000	3.000	Η Πράξη, με όρους ολοκληρωμένης παρέμβασης και εξατομικευμένης προσέγγισης, συμβάλλει στην προώθηση της επαγγελματικής και κατ' επέκταση κοινωνικής ένταξης ατόμων με αναπηρία ηλικίας 18-29 ετών. Η Πράξη στο σύνολό της υποστηρίζεται από πέντε (5) διαφορετικά Υποέργα που συνδέονται μεταξύ τους. Στόχος αυτών είναι η ομαλή και αποτελεσματική ένταξη των ωφελούμενων στον κόσμο της εργασίας. Το πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία προϋποθέσεων και κατάλληλων συνθηκών προκειμένου να δοθεί η ευκαιρία στην ομάδα στόχο να αποκτήσει επαγγελματική κατάρτιση και εργασιακή εμπειρία, η οποία θα διευκολύνει την ένταξή της στον κόσμο της εργασίας
ΠΑΝ –ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ				
A. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ				
ΕΠ	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
A.1	Παρέμβαση επαγγελματικής ενδυνάμωσης σε ανέργους ηλικίας 18-29 (κατάρτιση, πρακτική, πιστοποίηση), στους τομείς της αγροδιατροφής, μεταποίησης, κυκλικής οικονομίας	40.246.666	10.000	Η δράση έχει ως ομάδα-στόχο άνεργους πτυχιούχους θετικής τεχνολογικής και οικονομικής κατεύθυνσης έως 29 ετών που μπορούν και θέλουν να μετεκπαιδευτούν σε ειδικότητες ΤΠΕ και να δημιουργήσουν γέφυρες στον κλάδο αυτό με την αγορά εργασίας μέσω πρακτικής άσκησης. Σκοπός της δράσης είναι να προσφέρει επαγγελματικές διεξόδους σε αποφοίτους υψηλής εξειδίκευσης των οποίων οι σπουδές έως τώρα ήταν συνδεδεμένες με επαγγέλματα καθηγητών, όπως για παράδειγμα φυσικοί, χημικοί, βιολόγοι κλπ.

ΕΠ	Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
A.2	Δράσεις κατάρτισης σε ΤΠΕ επιστημόνων θετικής, τεχνολογικής, οικονομικής κατεύθυνσης ηλικίας 24-29 ετών	16.098.000	3.000	Επανακατευθύνει πτυχιούχους με βασικές γνώσεις σε ΤΠΕ σε ειδικότητες του κλάδου (των ΤΠΕ) με υψηλή ζήτηση. Καινοτόμες ειδικότητες σε σχέση με τα μέχρι τώρα προγράμματα που πρόσφεραν οριζόντιες δεξιότητες σε ΤΠΕ. Καταρτίσεις σε ειδικότητες όπως ειδικός εφαρμογών ιστοσελίδων και λογισμικού, διαχειριστής βάσεων δεδομένων, τεχνικός ασφαλείας συστημάτων πληροφορικής με πιστοποίηση από αναγνωρισμένους φορείς. Εισάγει το σύστημα του μητρώου επιχειρήσεων ώστε η σύζευξη του ωφελούμενου με την επιχείρηση να ανταποκρίνεται τόσο στο αντικείμενο της επιχείρησης όσο και στο υπόβαθρο του ωφελούμενου. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η πιθανότητα η θέση πρακτικής άσκησης να διατηρηθεί και ως θέση εργασίας στο μέλλον
A.3	Στοχευμένη κατάρτιση και πιστοποίηση ανέργων θεωρητικών σπουδών ηλικίας 22-29 ετών σε κλάδους αιχμής	16.098.000	3.000	Μετάβαση από το μοντέλο που οι απόφοιτοι θεωρητικών σπουδών μπορούσαν να καταρτιστούν σε παρωχημένα αντικείμενα κατώτερα του επιπέδου σπουδών τους (π.χ. υπάλληλοι γραφείου). Αντικείμενο του προγράμματος είναι η κατάρτιση σε σύγχρονες ειδικότητες όπως διαχείριση κοινωνικών δικτύων, αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών, συμβουλευτική στην τρίτη ηλικία, marketing πολιτιστικών οργανισμών, βοηθός συμβολαιογράφου, κλινική διατροφή, οργάνωση και διαχείριση μικρομεσαίων επιχειρήσεων

ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ-ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ			
Α. ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ			
Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
Ειδικό πρόγραμμα απασχόλησης για 5.500 άνεργους πτυχιούχους ανώτατων εκπαιδευτικών και τεχνολογικών ιδρυμάτων, ηλικίας 22-29 ετών, σε Υπουργεία και εποπτευόμενους δημόσιους φορείς	90.000.000	5.500	Το πρόγραμμα έχει διπλό στόχο: α) την άμεση αντιμετώπιση της ανεργίας και της αδυναμίας πρόσβασης στην αγορά εργασίας των νέων πτυχιούχων που συνεχίζουν να πλήττονται από την παρατεταμένη οικονομική κρίση, βάσει των στοιχείων της εγγεγραμμένης ανεργίας του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και β) την αντιμετώπιση του φαινομένου διαρροής επιστημονικού δυναμικού νεαρής ηλικίας σε άλλες χώρες προς αναζήτηση εργασίας το οποίο προκαλεί σοβαρές επιπτώσεις στην απασχόληση και στην ελληνική οικονομία γενικότερα ενώ παράλληλα αναμένεται να συμβάλει στη θεσμική αναβάθμιση των δημοσίων υπηρεσιών
Β. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ			
Πιλοτικό πρόγραμμα για ανέργους νέους 18-29 ετών	1.050.000		Το πιλοτικό πρόγραμμα υλοποίησης ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με βάση τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των εγγεγραμμένων ανέργων του ΚΠΑ2 Καλλιθέας, έχει στόχο την ένταξη των ανέργων 18-29 ετών του Δήμου Καλλιθέας οι οποίοι συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή της νέας μεθοδολογίας: «Ανάλυση χαρακτηριστικών ανέργων-PROFILING». Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης, με την πρόσληψη 62 ωφελουμένων προγραμμάτων απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, 36 ωφελουμένων προγραμμάτων κατάρτισης, καθώς και 30 εγγεγραμμένων ανέργων έτοιμων για άμεση ένταξη στην αγορά εργασίας, του ΚΠΑ2 Καλλιθέας, οι οποίοι συμμετείχαν στην πιλοτική εφαρμογή της νέας μεθοδολογίας

Γ.ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΣΤΟΧΕΥΣΗΣ			
Τίτλος Πράξης	Προϋπολογισμός (€)	Αριθμός ωφελουμένων	Περιγραφή
Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 10.000 ανέργων ηλικίας έως 39 ετών, αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) και παραγωγικής δραστηριότητας	112.000.000	10.000	Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης, μέσω της πρόσληψης ανέργων επιστημόνων, κατόχων πτυχίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ή/και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, ηλικίας έως 39 ετών. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα και δραστηριοποιούνται στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, στους τομείς έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) και παραγωγικής δραστηριότητας